

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, OCTOBER – SPALIO 24, 2013 • Vol. CIV Nr. 125 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-23-13

ŠIAME NUMERYJE:

Apie „Vivace Vilnius” festivalį – 4 psl.

Trys dienos Briuselyje su Jonu Meku – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Prez. V. Adamkaus priesakai lietuviams

V. Valentinavičiaus („Lietuvos rytas”) nuotr.

Spalio 11 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Londone kadenciją baigęs Prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Jungtinėje Karalystėje gyvenančių lietuvių bendruomene. Kreipdamasis į susirinkusiuosius kaip į „Lietuvos žmones”, jis kalbėjo apie tai, kad šiais laikais Lietuva neretai – „tarsi pasimetusi ir sutrikusi”, kad „dabartinė padėtis netenkina nei Lietuvoje gyvenančių, nei iš jos išvykusių žmonių”. Anot Prezidento, būtina keistis patiemis ir keisti realybę, ieškoti bendravimo ir bendrabūvio formų, kurios artintų ir telktų. „Tai, sakė V. Adamkus, – viena iš svarbiausių, tautos ir šalies visavertės ateities sąlygų. ...Tai yra veiklos laukas, kur turi rasti vietos kiekvieno iš mūsų žodžiams ir mintims, darbams ir pastangoms. Kiekvieno!”

Prisipažinęs, kad jam visada būna nesmagu, girdint skirstymą į gyvenančius „čia ir ten”, Prezidentas pabrė-

žė, kad ir tarpukario Lietuvoje, ir tautinio atgimimo laikais tėvynėje gyvenančių piliečių ryšiai su tautiečiais užsienyje, bendras darbas davė pačius geriausius rezultatus. „Esu tikras, kad šiuo aspektu niekas nepasikeitė, – sakė V. Adamkus. – Mokslas ir sportas, menas ir viešoji mintis, ekonomika ir kasdienis gyvenimas – visur reikia kiekvieno iš Jūsų rankų, proto ir širdies. Todėl vienas mano palinkėjimų Jums – netikėkite tais, kurie sakys, kad esate per mažai patyrę ar gyvenate per toli, kad galėtumėte tvarkyti savo valstybę. Tikėkite savo jėgomis ir dirbkite! Eikite į politiką, eikite į visuomenines organizacijas, eikite į viešąjį gyvenimą. Raskite veiklos nišą, kuri jums artimiausia, tik nebūkite abejingi, nei darbais, nei mintimis neat-siskirkite nuo savo bendruomenės, nuo savo tautos, nuo savo šalies.”

Prezidentas taip pat prašė užmiršti patirtas nuoskaudas, nusivylimą ar net pyktį, skiriamą Lietuvai. „Jeigu Jus kadaise nuskriaudė valdžios biurokratas ar netinkamai veikianti sistema, jis nuskriaudė ir Jus, ir

pačią valstybę, – kalbėjo V. Adamkus. – Tačiau Jus nuskriaudė ir įskaudino ne Lietuva, ne Lietuvos valstybė. Turėkite išminties ir dvasios tvirtybės nepasiduoti pagundai dėl visko kaltinti savo šalį. Ji pati kenčia dvigubai – ir nuo biurokratinės savivalės, ir prarasdama tiek jaunų, gabių žmonių.”

Dar vienas kadenciją baigusio Prezidento prašymas ir kvietimas buvo – neužmiršti idealizmo. „Esate brandūs ir atsakingi žmonės, – kalbėjo jis, – važinėjate po pasaulį ir matote: vien finansinė sėkmė, vien gyvenimo patogumas neatsako į visus žmogui skirtus klausimus. Todėl kartoju: nematuokite gyvenimo prasmės uždarbiu ar pelnu, ugdykite savyje sveiką tautinį ir pilietinį idealizmą, socialinį solidarumą, tiesiog žmogiškąjį ryšį.”

– 2 psl.

Nusikaltėlį finansininką Aleksą Spirikaitį sučiupo

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

JAV saugumo agentai (FBI) pirmadienį Collinwood apylinkėse Clevelando mieste suėmė kredito unijos administratorių, 51-erių metų bėglį Aleksą Spirikaitį. Taip baigėsi tris mėnesius trukusi nusikaltėlio paieška. FBI žiniasklaidai neatskleidė, koku būdu buvo aptikti Spirikaičio pėdsakai, tik tvirtino, jog tai buvo atlikta „naudojant itin pažangią tyrimo techniką”.

FBI agentė Vicki Anderson teigė, jog teisėsaugininkai suėmė Spirikaitį beeinantį gatve netoli TAUPOS kredito unijos patalpų pirmadienį, spalio 21 d., 3:15 val. p. p. Ji tvirtino, kad nusikaltėlis gerokai pakeitė savo išvaizdą – nusikirpo barzdele, užsiaugino plaukus, o anksčiau buvo skustagalvis. Buvo numetęs nemažai svorio.

Spirikaitis pasirodė teisme ant-radienį, spalio 22 d., 11 val. r. Teismui vadovavo JAV magistratas

Aleksas Spirikaitis anksčiau ... ir dabar.

Kenneth McHargh. Kaltinamasis teigė pinigų neturintis, bet ir teismas iš-pirkos („bond”) galimybės nesuteikė. Spirikaitis pasodintas į Cuyahoga apskrities kalėjimą.

Skandalo pradžia

Š. m. liepos 15-tosios žinia iš Alexandria, Virginia buvo netikėta. Ohio

„Division of Financial Institutions” uždarė TAUPOS lietuvių kredito uniją Clevelande ir paskyrė „National Credit Union Administration” (NCUA) šios įstaigos likvidavimo priežiūrėtoja. TAUPOS narių indėliai „National Credit Union Share Insurance Fund” apdrausti iki 250,000 dol. NCUA tvarkomo fondo užnugaryje stovi pati JAV vyriausybė. – 2 psl.

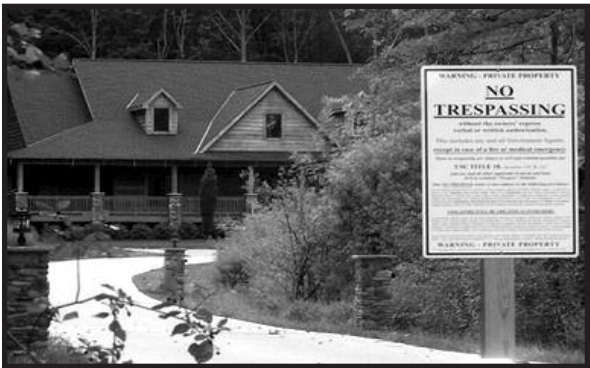
Teisė tada tik yra gera, jei teisingai yra panaudota. – Šv. Augustinas

TAUPOS lietuvių kredito unijos pastatas East 185 gatvėje Cleveland, OH.

FBI agentė Vicky Anderson, daug prisidėjusi, kad Spirikaitis būtų surastas.

Iškaba „Pašaliniams užklysti draužiama“ prie Spirikaičio už TAUPOS pinigus įsigytą valdų.

Aleksą Spirikaitį sučiupo

Atkelta iš 1 psl.

„Division of Financial Institutions“ nutarė likviduoti TAUPOS lietuvių kredito uniją ir nutraukti jos veiklą paaiškęjus, kad minėta kredito unija nenumato testti savo išipareigojimų. TAUPOS lietuvių kredito unija aptarnavo 1,154 narių, kurių indėliai siekė per 23,6 mln. dolerių. Pradėjusi savo veiklą 1984 metais, TAUPA aptarnavo lietuvių bendruomenę Clevelande bei šiaurės rytų Ohio valstijoje. TAUPA yra vienuoliktoji šiais metais likviduota kredito unija JAV.

Rožėmis klota praeitis?

Nors iš pirmojo žvilgsnio TAUPOS lietuvių kredito unijos turtas atrodė išpūdingas, jame glūdi ir juodų dėmių, kurios ir privertė „Ohio Division of Financial Institutions“ uždaryti šią finansinę įstaigą. NCUA svetainės duomenimis, „TAUPA praneša, kad jos vertė atėmus išipareigojimus sudaro 10.31 proc. viso kapitalo, nemokios paskolos – tik 0.78 proc. visų paskolų ir visiškai nurašytų nemokių paskolų nėra. Viena nenormali statistika – jų pasiskolintų pinigų kaina (0.87 proc.) žymiai didesnė negu mokama jų konkurentų (0.36 proc.)”.

Tačiau šios kredito unijos tinklalapyje nebuvo atskleistas faktas, jog viršnorminės palūkanos nebuvo išmokamos nariams: taupymo sąskaitoms buvo mokama 0.15 proc. APY („Annual percentage yield”), o čekių sąskaitoms nuošimčiai (priklausomai nuo balanso) svyravo nuo 0.01 proc. iki 0.10 proc. Didžiausios palūkanos – 0.40 proc. APY buvo mokamos už sertifikata, kurio vertė buvo ne mažesnė nei 25,000 dolerių.

NUAC teigia: „Likvidumas, atrodo, nesanti problema, parodanti, kad įstaiga neturinti pasiskolintų pinigų, kurie pakėlė jų skolinimosi išlaidas. Įstaigos išduotos paskolos sudarė maždaug 35 proc. kapitalo akcijų vertės, daug mažiau negu visų jų konkurentų. Taip pat ši įstaiga pranešė – pagal jų ataskaitą – turinti kasoje užtektingai pinigų, apie 15 mln. dolerių (kovo mėn. 31 d. duomenimis), ir 729,595 dolerių investicijų. Tuo pačiu laiku išduotų paskolų suma buvo 7.4 mln. dolerių”.

Beje, TAUPA kovo 31 d. paskelbė turinti gryno pelno 0.42 proc. ROAA („Return On Average Assets”). Savo tinklalapyje ši kredito unija didžiavosi, jog finansų analitinė bendrovė „Bauer Financial” jai suteikė penkių žvaigždučių įvertinimą.

Nors NCUA buvo patikėta prižiūrėti TAUPOS likvidavimą, tačiau NCUA viešųjų ryšių specialistas John Fairbanks prisipažino negalintis pasakyti apie tai daugiau, nei buvo oficialiai paskelbta. Kaip minėta, TAUPOS istorija – ne vienintelė tokia šiomis savaitėmis JAV finansų sektoriuje. Štai birželio 28 d. NCUA likvidavo 9.3 mln. dolerių „Ochsner Clinic FCU” New Orleans mieste, nors toji kredito unija, kaip ir TAUPA, skelbė nešanti pelną.

Pagautas – jau vagis

JAV prokuroro padėjėjas James Morford vietinei Clevelando žiniasklaidai tvirtino, jog patikrinus TAUPOS kredito unijos kompiuterinius duomenis bei popierinius dokumentus, nustatyta, jog jie buvo suklastoti paties Alekso Spirikaičio. Netikri numeriai buvo klijuojami ant tikrų registruotų dokumentų. Paskui užmaskuoti dokumentai buvo dau-

ginami ir pateikiami valdžios kredito unijų auditoriams kaip tikri. Tam tikslui Spirikaitis „sėkmingai” naudojo „Phantom Font” kompiuteri nę programą. Įtariama, jog dar 2011 bei 2012 metais kitose kredito unijose jis yra iššvaistęs daugiau nei 16 mln. dol. Anot James Morford, vadovaudamas TAUPOS kredito unijai, Spirikaitis uždirbo maždaug 50,000 dol. Tačiau 2012 m. Aleksas su žmona Julie pasistatė namą Solon prie miestyje už 1 mln. 700 tūks-tančius dol. Prokuroras tvirtina, jog pinigai statybos firmai buvo išmokami TAUPOS kredito unijos čekiais.

Dievui, Tėvynei, ir ...sau į kišenę

Norėjau sužinoti šiek tiek daugiau apie finansininko Spirikaičio šeimą, jos narių praeitį, tačiau paieškos nebuvo labai vaisingos. Tačiau pavyko atskleisti vieną įdomų faktą. Spirikaičio tėvas, irgi vardu Aleksas, gimė 1918 m. gegužės 1 d. Panevėžyje. Pokario metais, kaip ir daugelis dypukų, apsigyveno JAV. Įsidarbino geležinkelų riedmenų įmonėje „Cleveland Frog and Crossing Company” (dabar „Pettibone Ohio Corporation”). Gyvendamas Amerikoje, Spirikaitis vyresnysis ir toliau dalyvavo lietuvių skautų sąjūdžio veikloje. Jis buvo apdovano-tas „Vėliavos”, „Tėvynės dukros” bei „Už nuopelnus” medaliais. Spirikaitis mirė Clevelande 1993 m. kovo 13 d.

Sūnus Aleksas, mūsų straipsnio „herojus”, pasirodo, savo jaunystėje taip pat aktyviai skautavo. Ir kas būtų pagalvojęs, jog Spirikaitis jaunesnysis pasielgs taip neskaustiškai?

Lietuviška obelis nebežydės?

Vagis pagautas, tačiau tai – tik ledkalnio viršūnės pakrapštymas. Ne visi indėlininkai yra atgavę savo santaupas. Tie, kurių sąskaitose buvo daugiau negu 250,000 dol., šią sumą viršijančią dalį gali prarasti. Vyks apeliacija, ar atgaus jie savo pinigus – nežinia. Pasirodo, buvo ir tokių buv. TAUPOS kredito unijos narių, kurie dabar gyvena Lietuvoje. Nors kredito unijos klientų pagrinda sudarė lietuviai, tačiau buvo ir amerikiečių. Daugelį neramina dar ir kiti dalykai. TAUPOS lietuvių kredito unija dosniai rėmė Clevelando lietuvių kultūrinę veiklą – parapiją, Lietuvių namus, organizacijas, žiniasklaidą. Kas toliau – *quo vadis?* Dabar kaip niekada visiems sunku pragyventi, ypač mūsų lietuviškomis įstaigoms. Clevelandas visada pasižymėjo stipria patriotine veikla. Tikėkimės, šis įvykis labai neapsunkins tolimesnės šios bendruomenės veiklos. O ar TAUPOS kredito unijai bus leista vėl atverti savo duris (turint omenyje jų praeitį su „penkių žvaigždučių įvertinimu”) ir ar mūsų tėvynainiai darsyk patikės jai sunkiai uždirbtus pinigus – parodys ateitis.

Prez. V. Adamkaus priesakai lietuviams

Atkelta iš 1 psl.

V. Adamkus palietė ir itin jam skaudžią kartų nesusikalbėjimo temą. Jis kvietė nenuvertinti vieni kitų, saugoti, perimti ir perduoti tėvų ir protėvių kurtas vertybes, suvokti, kad „būtina išlikti vieningiems strateginiams klausimais, kad negalime skaidytis ir priešintis kaip tauta, valstybė, visuomenė”. „Mūsų istorija ne kartą pademonstravimo tokių nesutarimų kainą,” – sakė Prezidentas.

Anot V. Adamkaus, nuomonių ir požiūrių įvairovė turi būti toleruojami, tačiau tai, kas skaido ir priešina mūsų visuomenę, kas žemina bent vieno mūsų piliečio orumą, kas Lietuvą paverčia žiniasklaidoje ar teismuose vykstančių kovų įkaite, turi būti už tolerancijos ribos”.

Jis prisipažino, kad kartais užsienio lietuvių bendruomenėse girdi pasiteisinimo žodžius, neva gyvenimas – vienas, ir žmogaus teisė rinktis, kaip jį gyventi ir kam aukotis. „Žinoma, – kalbėjo Prezi-

dentas, – kiekvieno iš Jūsų teisė tvarkytis savo gyvenimą, ir tai – viena svarbiausių Lietuvos laisvės duotybių kiekvienam iš mūsų. Tik nepamirškite: ne tik kiekvieno iš mūsų gyvenimas – vienintelis ir nepakartojamas. Lietuva – irgi vienintelė ir nepakartojama kiekvienam iš mūsų, ir kitos nebus. Todėl kurkime ją – šviesesnę, tobulesnę, šiltesnę ir mialesnę kiekvienam. Šioje kūryboje nėra atsitiktinių ar mažiau reikalingų žmonių, šioje kūryboje nėra antraeilių dalykų. Šioje kūryboje esate reikalingas kiekvienas iš Jūsų, šioje kūryboje reikalingas kiekvienas žmogus, kurio šeimoje, mintyse ar lūpose – lietuvių kalba, kurio širdyje – Lietuva.”

Spalio 11–13 d. Prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo Londono-Cambridgo simpoziume, kuriame mokslo, meno, verslo ir politikos žmonės aptarė Lietuvai ir Baltijos šalims aktualius klausimus.

Bernardinai.lt ir „Draugas” info

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Ar pastebėjote, kad Lietuva tampa valstybe, kurioje draudimų ir suvaržymų netrukus bus žymiai daugiau nei laisvių? Kaip, kokiomis priemonėmis Lietuvoje populiarumo siekia neva gero valstybei trokštantys politikai, partijos, visuomeninės organizacijos? Ogi karštligiškai ieško naujų pretekstų žodžiui „draudžiama“ ištarti. Ne tik ieško, bet ir randa.

Nusprendėme bausti sovietinės okupacijos faktą neigiančiuosius, uždraudėme viešai demonstruoti sovietinius simbolius. Dar vėliau patariamojo referendumo metu valdžiai patarėme nestatyti naujos atominės jėgainės. Po to užkirtome kelią amerikiečių kompanijai „Chevron“ žvalgyti skalūnines dujas Žemaitijos regione. Dabar dar trokštame nebeleist užsieniečiams įsigyti lietuviškos žemės. Netrukus bausime tuos, kurie skatins lietuvius emigruoti į svečias šalis, kurie požeminiame garaže dainuos iškraipydami Tautiškos giesmės žodžius...

Įdomu, ką mūsų „patriotai“ sumanys drausti po savaitės, mėnesio, metų? Ar dar beturėsime bėdų, kurias įveikti stengsimės be komandų „draudžiama“ ir „negalima“?

Kai kurie draudimai – reikalingi. Be jų – kaip be rankų. Bet išmintingų, darną, gerovę, taiką ir ramybę nešančių draudimų – vos keletas. Jie visi surašyti dešimtyje Dievo įsakymų: nevok, nežudyk, negeisk svetimo... O dėl kitų draudimų pagrįstumo ver-ta palaužyti galvą.

Nejaugi nesuvokiame, jog dėl kai kurių draudimų valstybę užgriuvo tik naujos bėdos? Nejaugi nesuvokiame, jog kai kurie draudimai reikalingi tik tiems, kurie juos kurpia, trokšdami pigaus populiarumo! Tik pamanyk – jie rūpinasi valstybės ateimi. O kad paskelbus naują draudimą bus išrasta dar gudresnė, dar įžulesnė galimybė draudimą apeiti – nesvarbu? Kad po įstatymo norma tapusio draudi-mo didesnio populiarumo sulauks ir blogiukai, ku-riems taikomas naujasis tabu, – nusispjauti? Kad draudimai nesustabdytų, kuriems jie taikomi, ne-bent paskatins juos elgtis dar akiplėšiškiau, – ne-susimąstome?

Liūdniausia, kad nebemokame, nebepajėgiame kūrybiškai dirbti. Aptingome.

Draudimų vajus Lietuvoje pradėjo plisti gerokai anksčiau, nei toji liūdnai pagarsėjusi rusiška tele-vizija parodė lietuvius žeminančią laidą apie tra-giškus sausio 13-osios įvykius. Žinoma, mes jaus-tumės žymiai geriau, jei mūsų neprieteliai tuos įvy-kius traktuotų taip, kaip juos matome mes, lietuviai. Bet mes nepajėgūs priversti mūsų oponentų į mūsų skausmą žvelgti mūsų akimis. Tai – ne mūsų valio-je.

Tačiau mes nedarome net to, kas – mūsų ran-kose. Mes galėtume sukurti populiary dokumentinį filmą apie sausio 13-ąją. O sukūrę pajėgtume savo vei-kalą išplatinti rusų, anglų, vokiečių, prancūzų kal-ba šnekančiose auditorijose. Manote, kad tai –nej-manoma? Imkime pavyzdį iš latvio Edvino Šnuorės, sukūrusio tiek Vakaruose, tiek Rytuose didelį triukš-mą sukėlusį dokumentinį filmą „The soviet story“. Tas filmas buvo demonstruojamas net Strasbūre ir Briuselyje. Europos Sąjungos politikai buvo su-krėsti, o Rusijos diplomatų delegacija protestuoda-ma palikdavo salę. Rusijos fašistai už E. Šnuorės gal-vą siūlė net piniginę premiją.

Tad atsakymas į šmeižikišką dokumentinį filmą kitoje svarstyklių lėkštėje padedant intriguojantį lie-tuvišką filmą, pabrėžiant, kad tie, kurie šaudė į mus, parlamento ir televizijos bokšto gynėjus, niekaip ne-galėjo būti „savi“, – protingiausia išeitis. Tai būtų veiksminga priemonė atbaidant bet kokio sukirpi-mo šmeižikus nuo noro griebtis naujų propagandi-nių, informacinių išpuolių.

Liūdniausia, kad nebemokame, nebepajėgia-me kūrybiškai dirbti. Aptingome. Renkamės patį lengviausią kelią – užuot kantriai, kūrybiškai dir-bę ginamės nuo oponentų atakų statydami primi-tyvias užtvaras. Visa mūsų veikla – posėdžiauti konferencijose, kurpti pareiškimus, rašyti rezoliu-cijas ir skelbti draudimus.

Konstitucijos dieną pasitinkant
**Nauja lietuviška mada –
kuo daugiau draudimų**
GINTARAS VISOCKAS

Skelbti draudimus šnekučiuojantis šiltose kon-ferencijų salėse – didelės išminties nereikia. Drau-dimų taikymas propagandinėse, informacinėse sfe-rose – subtili tema. Čia galima padaryti grubių klaidų. Štai vienas iš, man regis, neapgalvotų pa-skutinių žingsnių.

Oficialiame konservatorių internetiniame pus-lapyje tsajunga.lt rašoma, jog Seimo narys Jurgis Razma kreipėsi į generalinį policijos komisarą Sau-lių Skvernelį, pažymėdamas, kad, priėmus Admi-nistracinių teisės pažeidimų kodekso straipsnį dėl Nacistinių ar komunistinių simbolių platinimo ar demonstravimo, Lietuvoje jau keletą metų galioja so-vietinės simbolikos draudimas. Tačiau, kaip skelbia žiniasklaida, ant Lietuvoje leidžiamo ir spaudos kioskuose platinamo savaitraščio „Komsomolskaja pra-vda v Litvie“ viršelio – penki sovietiniai simboliai.

„Norėčiau Jūsų pasiteirauti, ar buvo skirtos bau-dos šiuo konkrečiu atveju, ir jeigu tai nebuvo pa-daryta nepastebėjus minėtų simbolių demonstra-vimo ir platinimo, lauksiu informacijos, kaip rea-guota į šį mano kreipimąsi“, – rašo J. Razma.

Gal pirmiausiai derėjo išsiaiškinti, kiek minė-tų laikraščių pateikiama Lietuvai ir kiek konkrečiai parduodama? Gal jų beveik niekas neperka? Ar ne-vertėjo pirma atlikti minėto leidinio publikacijų ana-lizę – gal leidinyje nėra itin daug mums priešiš-kų publikacijų? O jei ten ir esama priešiš-kų rašinių – gal tendencingos publikacijos neįtikinamai pateik-tos, gal jos nedaro poveikio?

Bet parlamentaro J. Razmos pareiš-kime tokių duomenų nerasite. Tad nebeaišku, dėl kokių prie-žasčių keliamas triukšmas. Siekiama dar sykį vi-suomenei priminti, kokia patriotiška yra konser-vatorių partija? O jei vis tik „Komsomolskaja pravda v Litvie“ – populiari, kodėl nepabandžius sukurti jai atsvaros be, ironiškai tariant, penkių sovietinių sim-bolių? Paaishkinimas – paprastas. Sukurt populiary rusišką leidinį bent jau kaip minimalią atsvarą ru-siškai propagandai – sunkus darbas. Uždraust – leng-viau.

Galų gale kokia prasmė piktintis penkiais so-vietiniais simboliais ant rusiško leidinio viršelio Lie-tuvos spaudos kioskuose, jei keturi stambiagabari-tiniai sovietiniai simboliai iki šiol „puošia“ Vilniaus Žaliąjį tiltą? Tiesa, prie paminklo sovietiniams ka-riams dabar prikabin-tas neva aiškumo suteikiantis užrašas. Bet šių eilučių autoriui vis tiek neaišku, kam Lietuvos sostinės centre globoti paminklą, vaizduojantį tuos, kurie mus žudė ir trėmė į Sibirą? Kad galėtume prikabinti paaishkinimą?

• • •

O štai – dar ne vienas ne itin reikšmingas lie-tuviškas renginys. Omenyje turiu Seimo parla-mentinės grupės „Už istorinę atmintį ir teisingumą“ posėdį. Minėta parlamentinė grupė spalio viduryje inicijavo pasitarimą-diskusiją „Kaip ginamas Kons-titucijos 25 straipsnis?“

Oficialiame konservatorių internetiniame pus-lapyje tsajunga.lt radau pasakojimą apie diskusijo-je pareikštas mintis. Grupės „Už istorinę atmintį ir teisingumą“ pirmininkas Arvydas Anušauskas tei-gė, kad informacinės atakos prieš mums svarbią is-torinę atmintį nėra tik pastarųjų dienų aktualija. „In-formacinės atakos vis intensyvėdamos tęsiasi jau ke-letą metų. Toks išpūdis, lyg šių atakų scenariistai ir užsakovai stebi, ar Lietuvos valstybė turi galimybių ginti savo demokratinę Konstitucijos laisvę nuo de-zinformacijos. Tai daryti įpareigoja ir įstatymų lei-

dėjai, ir institucijos, ir Konstitucijos 25 straips-nis.“

Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (LRTK) pirmininkas Edmundas Vaitekūnas priminė, jog komisija pasinaudojo įstatymo nu-matyta galimybe ir trims mėnesiams sustabdė „Pirmojo Baltijos kanalo“ (PBK) rusiškų laidų retransliaciją. Komisijos sprendimą patvirtino teis-mas.

Lietuvos kariuomenės Teisės departa-mento direktorius Teisutis Jasiulionis kalbėjo apie informacinės erdvės apsaugojimo problemą: „Ma-tydami, kurių šalių kanalai dominuoja, darome prielaidą, kad mums sunku būtų dominuoti infor-macinėje erdvėje ištikus krizei ir konflik-tui.“

Žurnalistų etikos inspektorė Zita Zamžickienė teigė, kad reikėtų stiprinti viešosios erdvės stebėseną. Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas Dainius Radzevičius pabrėžė, kad tokie dezinformacijos at-

Visa mūsų veikla – posėdžiauti konferencijose, kurpti pareiškimus, rašyti rezoliucijas ir skelbti draudimus.

vejai turėtų būti tiriami skubos tvarka ir LRTK sprendimas šiuo atveju – puikus pavyzdys, kaip prog-ramų transliuotojai reaguoja, atsižvelgdami į spren-dimus. Vilniaus universiteto Komunikacijos fakul-teto dekanas doc. dr. Andrius Vaišnys kalbėjo ir apie kitą valstybės būdą ginti savo orumą: „Dešimtme-čiais vykdomi moksliniai tyrimai, jų analizė būtų su-sistemintas požiūris, kuris leistų įstatymų leidėjui kurti įstatymines sąlygas, ginantis nuo tokių daly-kų, apie kuriuos kalbame.“

Posėdyje išgulytos rekomendacijos, išvados – neabejotinai teisingos. Bet ar atkreipėte dėmesį, kad diskusijoje neužsimenama apie svarbiausią bėdą? Taip, ketinimų dar atidžiau stebėti, dar labiau kont-roliuoti, dar griežčiau bausti viešojoje erdvėje reikš-kiančius savas idėjas ir mintis – gausu. Tuo tarpu svarstymų, kaip valdžia galėtų padėti su priešiško-mis propagandomis susigrumti trokštančiai ži-niasklaidai, – nė vieno.

Ne A. Anušauskas, ne A. Vaišnys ir ne Z. Zam-žickienė pajėgūs apginti „demokratinę Konstituci-jos laisvę nuo dezinformacijos“. Tą laisvę branginti pajėgi tik lietuviškoji žiniasklaida. Bet ji įstumta į apvergtinas sąlygas. Lietuvos valstybės intere-sais besirūpinantiems leidėjams ir žurnalistams keb-lu atremti konkurencinius iššūkius. Mat valstybė jų beveik neremia. O imti reklaminius pinigus iš prie-šiškų jėgų neleidžia moralinės nuostatos. Todėl Lie-tuvos valstybės reikalams abejingai žiniasklaidai iš-gyventi žymiai lengviau. Jos taip pat neremia vals-tybė. Bet užtat jos nesaisto moralinės nuostatos at-sisakyti reklaminių pinigų iš turtingų priešiš-kų struktūrų.

Štai čia labai praverstų ištrauka iš žurnalo „Valstybė“ redaktoriaus Eduardo Eigirdo publika-cijos „Politinių karščių sezonas tik prasideda“. Re-dakcinėje skiltyje E. Eigirdas, be kita ko, pastebi: „Tuo labiau, kad aš kalbu ne tik apie žemės ūkio pro-dukto ir jų eksportą, bet ir apie žiniasklaidą bei Lie-tuvos informacinės erdvės užvaldymą, kuris vyksta tiesiog tobulai, o visa sistema veikia tarsi sude-rintas mechanizmas, eliminuojantis nacionalinius interesus ginančios žiniasklaidos išitvirtinimo ga-limybes. Ir tai įmanoma tik dėl tam tikrų mūsų, mo-kesčių mokėtojų, išlaikomų institucijų neveiklumo“.

Štai kokia svarbiausia šių dienų aktualija. Bet diskutuoti dėl svarbiausių bėdų mes tarsi tyčia ne-linkę. Mums kol kas terūpi teoriškai, o ne praktiš-kai ginti „demokratinę Konstitucijos laisvę nuo de-zinformacijos“. Todėl ir kenčiame: anoji pusė mus atakuoja konkrečiai, mes ginamės tik teoriškai.

„DRAUGA“
galite užsisakyti ir internetu:
www.draugas.org

• • •

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Eglė Jarkova: darau tai, ką labiausiai mėgstu

Apie „Vivace Vilnius“ festivalio gimimą ir augimą

SIMONA SMIRNOVA

Eglė Jarkova, 24-erių metų smuikininkė, į Bostoną atvyko 2009-aisiais metais. Per trejus metus Bostono konservatorijoje pabaigė bakalauro studijas *summa cum laude* ir aukso garbės medaliu, už akademinius ir meninius pasiekimus buvo pakviesta toliau tęsti smuiko studijas toje pačioje konservatorijoje. Prieš atvykdamą į JAV Eglė įgijo tarptautinio bakalauro diplomą Italijos Jungtinio Pasaulio Adrijos Jūros koledže.

Ji yra koncertavusi Lietuvos, Lenkijos, Rusijos, Albanijos, Prancūzijos, Italijos, Austrijos, Vengrijos ir kitų Europos šalių bei JAV koncertų salėse.

Per ketverius metus Bostone Eglė koncertavo kaip solistė bei ansamblių narė su Bostono konservatorijos orkestru, Bostono kameriniu orkestru, Indian Hill orkestru bei kitais. Eglė taip pat koncertuoja su savo fortepijoniniu Trio JEMUR – kartu su Rui Urayama, fortepijonas (Japonija) ir Edevaldo Mulla, violončelė (Albanija).

Eglė Jarkova yra tarptautinio vasaros muzikos festivalio „Vivace Vilnius“ sumanytoja ir organizatorė. Šią vasarą Vilniuje įvyko jau antrasis festivalis, apie kurį dabar su talentingąja smuikininke ir kalbamės.

– Kaip kilo festivalio idėja ir kas davė postūmį bei paryžimą festivalio įgyvendinimui?

– Kaip smuikininkė, solistė ir kamerinės muzikos ansamblio narė, aš dalyvavau daugelyje Europos muzikos festivalių būtent su tikslu tobulintis meistriskumo kursuose pas garsius profesorius. Visą 2011-ųjų vasarą praleidau keliaudama po skirtingas šalis ir semdamasi naujų žinių. Po kelionių Lenkijoje, Prancūzijoje bei Austrijoje praleidau keltą savaitę Italijoje, Portogruaro mieste, „A Tempo“ festivalyje.

Idėja kurti kažką savo kilo labai spontaniškai, kaip ir visos mano idėjos. Tiesiog gimė vizija, kurios negalėjau neįgyvendinti. Jau tokia mano prigimtis: jei kažko imuosi – privalau užbaigti iki galo, kitaip negalėsiu ramiai miegoti. Dar viešėdamos Italijoje su kolege praleidome valandų valandas kalbėdamos apie planą, kaip kažką panašaus sukurti mano Vilniuje.

– Kaip idėja kito ir vystėsi? Kiek tai užtruko laiko?

– Idėja gimė 2011-ųjų rugpjūčio mėnesį, o festivalis įvyko jau kitų metų liepos mėnesį. Taigi, užtruko metus įgyvendinti tai, kas gimė mano galvoje vos per keltą sekundžių.

Per tą laiką keitėsi daug sprendimų, ir daugelis jų dėl ribotų finansinių galimybių buvo koreguojami net paskutinę minutę. Tačiau išliko pirmoji vizija – nemokamas savaitės trukmės festivalis kursų dalyviams bei atviri ir prieinami įvairiai auditorijai koncertai.

– Lengva ar sunku buvo susirasti bendraminčių ir surbti komandą?

– Komandos kaip ir nebuvo. Kadangi aš buvau vienintelė lietuvė, didžiausias darbas atiteko man. Nuo programų sudarinėjimo, svečių kelionių planavimo, iki studentų pasitikimo oro uoste, gėlių pirkimo bei koncerto plano. Pasitarti galėjau su savo draugais ir festivalio dalyviais, tačiau didžiausios pagalbos sulaukiau iš draugės ir kolegės Inesos Gegprifti.

– Kuo šis festivalis skiriasi nuo kitų klasikinės muzikos festivalių Lietuvoje?

– Pirmiausiai tuo, jog tai yra nemokamas festivalis. Visi koncertai yra atviri ir nemokami. Taip pat tuo, jog tai nėra komercinė veikla; visi, kurie prisideda, negauna jokio atlyginimo, ir tai daro iš geros valios.

Festivalis sudarytas iš dviejų dalių. Pirmoji – meistriskumo kursai studentams. Kursai suteikia

Į muzikos festivalį susirinkę žiūrovai puikiai praleido laiką.

galimybę susipažinti bei tobulintis pas gerus dėstytojus. Antroji – tai vakariniai koncertai, leidžiantys Lietuvos klausytojams susipažinti tiek su svečiais, tiek su studentų sugebėjimais. Festivalis sukviečia atlikėjus iš įvairių šalių. Beveik visiems svečiams – tai pirmasis kartas Lietuvoje.

– Kokie atlikėjai buvo atvykę šią vasarą ir kiek mokinių buvo įtraukta į mokomąją festivalio dalį?

– Šiais metais festivalis pritraukė 36 studentus iš įvairių pasaulio šalių. Kursų dalyviai tobulinosi smuiko, fortepijono, violončelės bei fleitos mene. Studentų amžius buvo įvairus: nuo 11 iki 30 metų, tačiau didžioji dauguma buvo koledžo amžiaus.

Dalyvavo dėstytojai: Michael Lewin, fortepijonas (JAV), Edit Fazakas, fortepijonas (Rumunija), Edevaldo Mulla, violončelė (Albanija), Markus Placci, smuikas (Italija), Nomin Samdan, fortepijonas (Mongolija) ir Ona Jonaitytė, fleita (Lietuva / JAV).

– Kokie mokinių atsiliepimai ir įspūdžiai?

„Vivace Vilnius“ festivalis sukvietė studentus ir mokytojus iš įvairių šalių.

Fleitininkė Ona Jonaitytė melodingais fleitos garsais džiugino žiūrovus. **Edgar Sonne** nuotraukos

– Mokiniai buvo sužavėti dėstytojais ir galimybė užmegzti naujus ryšius. Tokie ryšiai – tai tiltas į jų ateitį. Keletas studentų jau buvo neoficialiai pakviesti į studijas JAV. Tokia galimybė yra neįkainojama! Visi studentai buvo labai užimti: nuo 7 valandos ryto buvo galima išgirsti juos repetuojant. Nuostabus jausmas yra žinoti, jog festivalis įkvepia jaunimą!

– Kokio pasisekimo sulaukė festivalio koncertai Vilniuje?

– Koncertai vyko Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokyklos didžiojoje salėje. Nors vasaros metu sunku pritraukti klausytojus, tačiau mūsų sostinės parodė, jog turi labai daug ištikimų klasikinės muzikos gerbėjų. Kasdieniuose nemokamuose koncertuose salė būdavo perpildyta.

– Kokius įspūdžius atvykę muzikantai išsivežė apie Lietuvą?

– Visiems svečiams tai buvo pirma pažintis su

Festivalio archyvo nuotr.

Repeticijose plušėjo festivalio svečiai Nomin Samban iš Mongolijos ir Gian Francesco Falbo iš Italijos.
Festivalio archyvo nuotr.

Lietuva, ir jie buvo sužavėti mūsų šalimi. Kadangi dienotvarkė buvo įtempta ir daug laisvo laiko nebuvo (tiksliau – jo išvis nebuvo), muzikantai pamatė tik gražiausias Vilniaus vietas. Tačiau ir to užteko, kad būtų sužavėti. Mūsų šalis labai tvarkinga, žmonės – kultūringi, maistas – pigus ir labai skanus, aptarnavimas – aukšto lygio. Visiems įstrigo tai, jog lietuviai gyvena atsižvelgdami į taisykles. Pavyzdžiui, niekas neina per gatvę šviečiant raudonai šviesai, net jei nėra eismo. Tokios mažos detalės jiems krito į akis.

– Ar planuojama festivalį plėsti ir tobulinti? Jei taip, tai kaip?

– Mano vizija – toliau tęsti festivalį, prailginti jo trukmę, sukviesti daugiau svečių. Nors jau dabar turiu planuoti jį kitiems metams, šis laikas man pačiai itin svarbus – turiu užbaigti studijas ir pasiruošti stojamiesiems į kitą mokyklą. Taip pat festivalio plėtojimas susiduria su finansinėmis kliūtimis. Reikia ieškoti rėmėjų, o tai didžiausia ir sunkiausia organizacinė dalis.

– Ar sulaukė pagalbos šių metų festivalis ir ar reikalinga parama ir pagalba kitų metų festivaliui?

– Taip, aš suorganizavau paramos koncertą Bostone. Taip pat parengiau internetinę kampaniją Indiegogo svetainėje, per kurią žmonės galėjo simboliškai prisidėti prie festivalio organizavimo išlaidų. Atsirado nemažai parėmusių žmonių, tarp kurių buvo ir Amerikos lietuviai. Deja, šiais metais lėšų nepakako, dėl to labai rizikinga kažką planuoti kitiems metams.

– Kiek tavo pačios studijų ir laiko atima festivalio organizavimas?

– Mano gyvenimas – laviravimas tarp studijų, darbo ir festivalio organizavimo. Tai atima labai daug laiko ir jėgų. Tačiau mano gyvenimas – tai muzika, ir viskas, kas susiję su muzika, man atneša didžiulį džiaugsmą ir pasitenkinimą. Ar tai būtų valandų valandas grojama ir besimokama nauja programa, ar pasiruošimas koncertams, ar repeticijos su orkestrais ir ansambliais, ar mokytojavimas. Festivalis dabar jau yra mano kasdienybės dalis. Nėra dienos, kuomet nekiltų kokia nauja idėja, ką kaip nors patobulinti, ar ką pakeisti, bet man tai patinka. Geriausia mano profesijos dalis – darau tai, ką labiausiai mėgstu.

– Ačiū už atsakymus.

Skleidžiančios grožį

Spalio 13 d. Los Angeles, o spalio 20 d. Lemonte koncertavo iš Lietuvos atvykęs šeimininis ansamblis „Regnum Musicale”

„Regnum Musicale” koncertuoja Šv. Kazimiero bažnyčioje Los Angeles.

G. Urbonienės nuotr.

GIDA URBONIENĖ

Los Angeles lietuvių bendruomenė turėjo nuostabią galimybę Šv. Kazimiero bažnyčioje išgirsti „Regnum Musicale” atliekamą muziką. Šis keturių gabių seserų Daunyčių ansamblis yra vadovaujamas mamos, smuikininkės Raimondos Daunienės. „Regnum Musicale” sudaro arfa grojanti vyriausioji Joana, fleita – Vita Marija, violončele – Elena ir smuiku – jauniausioji, aštuoniolikmetė Kotryna Ugnė. Šeimininis ansamblis, skleidžiantis meno grožį, yra šiltai priimamas kiekvieno, jo klausiusio žiūrovo. Seserys Daunytės už muzikinius pasiekimus yra gavusios Lietuvos Prezidentų V. Adamkaus ir D. Grybauskaitės padėkas.

Koncerto metu klausytojai galėjo išgirsti A. Vivaldi, G. F. Handell, G. Rossini ir kitų Vakarų Europos muzikos klasikų kūrinius. Bažnyčios tyloje nuostabiai skambėjo M. K. Čiurlionio muzika. Didelė staigmena ir puiki dovana klausytojams buvo sesučių užtrauktos lietuvių liaudies dainos bei prieš 18 metų tragiškai žuvusio merginų tėvelio, poeto Vaidoto Daunio eilės.

Po koncerto visi norintieji galėjo artimiau susipa-

žinti su šia muzikalia šeima. Tiek jaunos, tiek vyresnius stebino nepaprasta mergaičių asmenybių šviesa ir šiluma, jų mamos stiprybė po vyro žūties išauginti penkis puikius vaikus (vyriausiasis Daunių sūnus kartu su seserimis šiuo metu nekonzertuoja). Visi džiaugėmės ir didžiavomės, kad Lietuva turi tokio puikaus jaunimo.

Straipsnio autorė savo bei savo šeimos vardu nori padėkoti „Regnum Musicale” ansamblui bei koncerto organizatoriui Ričardui Černiauskui už suteiktą galimybę išgirsti tokį retą ir puikų koncertą, taip pat Santa Monica muzikos mokytojai Joni Swenson koncertui patikėtą mokyklos orkestro arfą.

Visiems nuoširdžiai siūlome aplankyti seserų Daunyčių koncertus bei kūrybinius vakarus. Jeigu esate klasikinės muzikos arba lietuviškos liaudies dainos gerbėjas, jeigu norite išgirsti tokį retą instrumentą kaip arfa, jeigu jums patinka V. Daunio poezija, arba jus paprasčiausiai žavi graži lietuviška šeima, kurioje vaikams buvo įdiegtas grožio ir gėrio supratimas, skubėkite į „Regnum Musicale” renginius. Jeigu nepavyko jų išgirsti čia, Amerikoje, būtinai aplankykite jų koncertus Lietuvoje!

Po koncerto Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Iš k.: Raimonda Daunienė, fleitininkė Vita Marija, smuikininkė Kotryna Ugnė, violončelininkė Elena ir arfininkė Joana Daunytytė.
Laimos Apanavičienės nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Saulutės“ šoka!

Paukštytės šoka.

v.s. Audros Lintakienės nuotraukos

Spalio 11-tosios popietę Lemonto „Saulučių“ draugovės paukštytės šoko „Expression Dance Studio“, Westmont priemiestyje. Spalis – tai *National Arts and Humanities* mėnuo, skirtas skatinti žmoniją ieškoti naujų kultūros aspektų ir įpratinti aktyviai dalyvauti kultūroje.

2013 m. „Expression Dance Studio“ *Suburban Life Reader's Choice Awards* buvo išrinkta kaip viena iš geriausių šokių studijų! Studijos šokėjai ne tik veda pamokas ir dalyvauja konkursuose, jie dažnai pasirodo įvairiuose bendruomenės festivaliuose ir renginiuose, skleidami kultūrinę veiklą ir šeimyniškumą.

Šokių studijos savininkė Amber Alonzo, gyvenanti šokių pasaulyje, visą mėnesį siūlo skautėms ir Amerikos mergaitėms skautėms (*Girl Scouts of America* – jaunesnės skautės) išsi-gyti šokių specialybę. Ji supažindina seses su šoku – su apšilimu, skirtingais žingsniais ir junginiais, o po to

paruošia trumpą pasirodymą! Pasi-naudodama proga pajavairinti paukštyčių programą „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto, „Saulučių“ paukštyčių draugovės draugininkė, vyr. sk. vsl. Rima Lintakaitė suorganizavo šokių popietę savo paukštytėms.

Sesės rinkosi studijos laukiamajame ir nekantriai trypčiojo laukdamas pamokos. Mus sutiko jauna mokytoja Kathleen Sullivan ir nuvedė į studiją, kur prasidėjo pamoka. Mažos sesės iš pradžių mankštinosi, atliko apšilimo pratimus. Po to prasidėjo linksmybės – apsiskukimai, plojimai, ritminiai vaikščiojimai ir pasišokinėjimai.

Nuoširdžiai dėkojame „Expression Dance Studio“ savininkei Amber Alonzo ir mokytojai Kathleen Sullivan už suteiktą progą šokti, už naujus išpūdžius ir gražią šeimynišką aplinką.

v.s. Audra Lintakienė

„Saulučių“ draugovės paukštytės kartu su draugininke vyr. sk. vsl. Rima Lintakaite ir „Expressions Dance Studio“ mokytoja Kathleen Sullivan.

expression
DANCE • STUDIO

Where Family and Dance Go Hand in Hand

A. a. Albinos Ramanauskienės vardu šie žmonės skyrė aukas Rako stovyklai: R. Aleksiūnienė, E. ir A. Andriušiai, S. Bacevičienė, J. Bobinienė, Š. Bražulis, E. ir E. Brooks, D. ir K. Buntinai, R. ir T. Chiapetta, R. ir R. Fabijonai, R. ir R. Griškeliai, D. Ilginytė, K. ir D. Ječiai, Jodwalis šeima, I. Kerelienė, A. ir A. Lintakai, J. ir D. Liubinskai, V. Lukas, V. ir L. Martinkai, V. ir I. Meiluvai, G. ir R. Ozers, G. ir G. Penčylos, R. ir D. Povilaičiai, R. ir D. Puodžiūnai, Rasučių šeima, R. ir L. Rupinskai, A. Sakalaitė, J. ir R. Spurgiai, A. Totoraitis, M. ir D. Trakiai, D. Urbutienė, K. Vaičikonis, G. Visockis, A. Volodkaitė-Davies, R. Zigaitė, V. ir J. Žukauskai, J. Miknaitienė, I. Rimavičienė, A. ir L. Garsiai, L. Kongats, Augustaitytės-Vaičiūnienės būrelis.

Rako administracija liūdi kartu su šeima ir nuoširdžiai dėkoja už aukas.

Pasižymėkite savo kalendoriuose!

Čikagos lietuvių skautų tuntų **2014 m. vasaros stovyklų datas** yra nustatytos. Vasaros stovyklos vyksta Rako stovykloje, Custer miestelyje, Michigano valstijoje.

Pasižymėkite savo kalendoriuose!

Pirmoji stovykla ruošiama Jūrų skautų, tai Buriavimo stovykla.
Buriavimo stovykla vyks 2014 m. liepos 12–19 dienomis.

Tuntų ruošiamoji vasaros stovykla vyks nuo liepos 19 d. iki rugpjūčio 2 d.

Lauksime visų stovykloje.

Pasižymėkite savo kalendoriuose!

Po įvairių diskusijų ir pasitarimų buvo nutarta, kad 2014 m. birželio 14–15 d. vyks „Paslapčių ieškonė – Washington D.C.“

Kas yra „Paslapčių ieškonė“?

„Paslapčių ieškonė“ yra vienos dienos skautiškas įvykis, panašus į televizijos „reality“ programą „Amazing Race“. Mišrios skiltys keliaus po įvairias vietas (pastatus, parkus ir t. t.), kol pasieks ieškonės pabaigą. Skiltys sužino apie ieškonės kelio atkarpą tik tada, kai gauna „Paslapčių raktus“ („Clues“). „Paslapčių raktai“ išvardina vietovę, kurioje reikia rasti kitą „raktą“. Kartais skiltys turės išspręsti įvairius skautiškus galvosūkius („Roadblocks“) ir nugalėti kliūtis („Detours“) – tik tada gaus kitą „Raktą“. Skiltys gali keliauti pėsčiomis arba viešojo transporto priemonėmis, bet ne automobiliais ar taksi.

„Paslapčių ieškonėje“ gali dalyvauti prityrusieji skautai/skautės, jūrų skautai/skautės, kurie iki birželio 14 d. bus sulaukę 13 m. amžiaus.

Kas? Naktis muziejuje

Kada? 2014 m. vasario 21 dieną

Kur? Field Museum

Kaina?

40 dol. skautėms/skautams. (Aušros Vartų-Kernavės, Nerijos ir Lituanicos tuntai paremia tuntų nares/narius)

55 dol. tėveliams (su grupės nuolaida)

Kas dalyvauja? Nuo pirmo iki aštunto skyriaus vaikai, tėveliai, vadovai.

Kada užsisakyti vietas?

Kaip galima greičiau!

Užsakyta tik 100 vietų trimis tuntams. Praeityje jos greitai buvo parduotos.

Visą sumą sumokėti draugininkams/tuntams iki **2013 m. lapkričio 16 d.**

Čekius rašyti: **Lithuanian Scout Association.**

Daugiau informacijos (dienotvarkės, užpildyti permission waiver ir t.t.) žr:

www.fieldmuseum.org/sites/default/files/Overnight%20Packet%202014_1.pdf

SPORTAS

Parengė **Paul Triukas**

L. Grigelis – neįveiktas Didžiojoje Britanijoje

Praėjusią savaitę Didžiojoje Britanijoje žaidęs Laurynas Grigelis laimėjo trečiąsias vienetų varžybas per pastaruosius tris mėnesius. Penktadienį, spalio 18 d. Loughborough vykusių Aegon GB Pro-Series varžybų finale lietuvis 6–4, 3–6, 6–3 įveikė namų sienų palaikomą David Rice. Įdomu tai, jog prieš ketverius metus savo pirmąją sportinę pergalę L. Grigelis iškovojo prieš tą patį D. Rice. Jau daugiau nei 10 metų Italijoje gyvenantis tenisininkas po susitikimo sakė, jog šios pergalės dėka ėgijo dar daugiau pasitikėjimo, kurio labai trūko pernai. Pats teigiantis, jog nuo rugpjūčio mėnesio geriau žaidžia, L. Grigelis džiaugiasi šia trečia šiais metais pergale vienetų varžybose. Rugpjūčio pradžioje lietuvis laimėjo Vilniuje vykusį Futures turnyrą. Tuomet jis finale 6–1, 6–3 palaužė italą Giammarco Micolani. Po mėnesio, rugsėjo pabaigoje, L. Grigelis Turkijoje vykusiame turnyre nukeliavo į finalą ir ten 6–2, 6–3 nugalėjo dar vieną italą – Claudio Fortuna. 22-ųjų metų lietuvis šiemet taip pat yra laimėjęs tris apdovanojimus dvejetų varžybose. Rugpjūčio mėnesį, kartu su italų Giuseppe Menga, lietuvis

laimėjo Vilniuje vykusio Futures turnyro dvejetų varžybas. Kitą mėnesį vyko du turnyrai Turkijoje, kuriame dvejetų varžybose, kartu su italų Federico Gaio, jie neturėjo lygių. Šiuo metu L. Grigelis ATP lentelėje užima 408-ąją vietą.

Dar viena R. Berankio nesėkmė

Richardui Berankiui ir toliau šis sezonas klostosi ne taip, kai norėtusi. Praėjusios savaitės pradžioje jis jau pirmajame mače nusileido varžovui ir pasitraukė iš turnyro. Lietuvis, prieš varžybas ATP lentelėje užėmęs 128-ąją vietą, praeitą savaitę pradėjo kovas Rusijoje vykstančiose Kremliaus taurės varžybose. Pirmajame rate jam teko susikauti su penkeriais metais vyresniu argentiniečiu, ATP lentelėje užėmusiu 49-ąją vietą, Horacio Zeballos. Nors pirmąjį setą R. Berankis laimėjo išpuidingai, 6–1, antrajame ir trečiajame jis padarė nemažai klaidų. Jis juos pralaimėjo atitinkamai, 3–6 ir 4–6. R. Berankiui sunkiai klostėsi kovoti prieš argentiniečio, vasario mėnesį nugalėjusio Rafael Nadal, padavimus. R. Berankis laimėjo vos 2 iš 16-os Argentinos atstovo padavimus. Vien antrajame ir trečiajame setuose pralaimėjo visus 13. R. Berankiui atiteko 7,650 JAV dolerių, tačiau nei vienas reitingo taškas. H. Zeballos iš varžybų pasitraukė kitame rate, kuomet 3–6, 4–6 nusileido Andrey Golubev iš Kazachstano. Kremliaus taurę laimėjo varžybų pirmoji ra-

ketė Richard Gasquet. Prancūzas finale 4–6, 6–4, 6–4 įveikė kitą Kazachstano atstovą – Mikhail Kukushkin. Atnaujintoje ATP lentelėje R. Berankis iš 128-osios vietos smuktelėjo į 135-ąją.

Lietuvos klubų pradžia Eurolygoje

Praėjusios savaitės pabaigoje prasidėjo naujasis Eurolygos sezonas, kuriame šiemet žaidžia du Lietuvos klubai – Kauno „Žalgiris“ ir kvalifikaciją dėl patekimo į turnyrą laimėjęs Vilniaus „Lietuvos rytas“. Sezono pradžia abiem komandom susiklostė skirtingai. Pirmasis Eurolygos sezoną atidarė „Lietuvos rytas“. Rungtynėse, kurias lyga pavadino savaitės rungtynėmis, Lietuvos klubas susitiko su Graikijos čempionais – Atėnų „Panathinaikos“. Daugkartiniai Eurolygos finalininkai atvyko į Vilnių pasirengę be staigmenų įveikti tik Eurolygos kvalifikacinio turnyro dėka į pagrindines varžybas patekusius vilniečius. Jono Mačiulio atstovaujama „Panathinaikos“ niekaip nepajėgė atitrūkti nuo „Lietuvos ryto“. Likus minutei iki ketvirtąjo kėlinio pabaigos, Vilniaus komanda net pirmavo keturiais taškais (74–70), tačiau nesugebėjo išlaikyti persvaros ir leido graikų klubui išplėsti pratęsimą. Pratęsimo pradžioje „Panathinaikos“ įsiveržė į priekį 78–74, tačiau „Lietuvos ryto“ kapitonas Steponas Babrauskas atsakė penkiais taškais iš eilės, išvesdamas savo komandą į priekį 79–78. Prasidėjus paskutinei pratęsimo minutei, Atėnų komanda pirmavo vienu tašku (83–82), bet tuomet išpuidingą metimą iš vidutinio nuotolio pataikė Renaldas Seibutis. Lietuvos rinktinės narys išvedė „Lietuvos rytą“ į priekį 84–83 likus vos penkiom sekundėm iki rungtynių pabaigos. „Panathinaikos“ nepavyko suregzti atsakomosios atakos, tad pirmą pergalę šiame sezone iškovojo Vilniaus „Lietuvos rytas“.

Seibutis, pelnęs 19 taškų, buvo rezultatyviausias rungtynių žaidėjas. Darius Songaila pelnė 13, Juan Palacios – 12, S. Babrauskas ir Omar Cook – po 10, Martynas Gecevičius ir Stevan Jelovac – po 7, Milenko Tepic – 6 taškus. Andreas Glyniadakis ir Tautvydas Lydeka taškų nepelnė, o Eimantas Bendžius ir Gediminas Orelikas nerungtyniavo. „Panathinaikos“ gretose rezultatyviausias buvo J. Mačiulis, pelnęs 13 taškų. Po 12 taškų pelnė Ramel Curry ir Mike Batiste, po 10 – James Gist ir Loukas Mavrokefalidis, 8 – Roko-Leni Ukic, 6 – Dimitris Diamantidis, 5 – Nikos Pappas, 4 – Stephane Lasme, 3 – Antonis Fotsis. Kitam Lietuvos klubui, Kauno „Žalgiriui“, pirmosios sezono rungtynės buvo nesėkmingos. Namuose žaidė su karališkuoju Madrido „Real“, kurie niekaip nesugebėjo labiau pasipriešinti ispanų komandai. Kova vyko tik pirmajame kėlinyje, o vėliau prasidėjo klaidų liūtis. Suklydę net 27 kartus, „Žalgirio“ krepšininkai nesugebėjo atkeršyti Rudy Fernandez vedamai komandai už nesportišką žaidimą praėjusiais metais. Žalgiriečiai krito 63–83 (13–16, 11–19, 20–29, 19–19). „Žalgiriui“ 15 taškų pelnė Paulius Jankūnas, 13 – Šarūnas Jasikevičius, 9 – Justin Dentmon, 7 – Robertas Javtokas, po 4 – Tomas Dimša, Vytenis Lipkevičius ir Tadas Klimavičius, 3 – Artūras Milaknis, 2 – Siim-Sander Vene. Martynas Pocius ir Kristaps Vecvagars taškų nepelnė. Mindaugas Kupšas nežaidė. „Real“ 18 taškų surinko kitamet Čikagos „Bulls“ turėstantis debiutuoti Nikola Mirotic. 17 taškų pelnė Sergio Llull, 11 – R. Fernandez, 10 – Ioannis Bourousis, 8 – Felipe Reyes, 7 – Sergio Rodriguez, 6 – buvęs žalgirietis Tremmell Darden, 4 – Jaycee Carroll, 2 – Marcus Slaughter.

Lietuvos pora – septinta

Pirmajame šių metų ISU didžiojo prizo varžybų etape, Detroite, Lietuvos pora, Isabella Tobias ir Deividas Stagniūnas, tarp aštuonių dalyvių liko septintoje vietoje. „Skate America“ varžybose I. Tobias ir D. Stagniūnas trumpąją programą atliko neužtikrintai ir teisėjų sprendimas buvo skaudus – paskutinė, aštunta, vieta. Kitą dieną Lietuvos atstovai čiuožė geriau, bet rezultatas buvo vis dar tarp paskutines vietas užimančiųjų. Bendroje įskaitoje, su 134,67 taškais – septinta vieta. Ap lenkta buvo tik Azerbaidžano pora, Julia Zlobina ir Alexei Sitnikov. Jie surinko 133,76 balus. Pirmąją vietą šokių ant ledo varžybose užėmė amerikiečiai Meryl Davis ir Charlie White, kurie surinko net 188,23 balus. Sidabru tenkinosi italai Anna Cappellini ir Luca Lanotte, 168,49 balai, bronzą – JAV pora Maia ir Alex Shnutani, 154,47 taškai. Moterų varžybas laimėjo japonė Mao Asada. Antra liko amerikietė Ashley Wagner, trečia – rusė Elena Radionova. Tarp vyrų stipriausias buvo japonas Tatsuki Machida. Antrą ir trečią vietas užėmė JAV čiuožėjai, atitinkamai, Adam Rippon ir Max Aaron. Porų varžybas laimėjo Rusijos pora – Tatiana Volosozhar ir Maxim Trankov. Antri – Kirsten Moore-Towers ir Dylan Moscovitch iš Kanados, treči – Ksenia Stolbova ir Fedor Klimov iš Rusijos. Kitos dailiojo čiuožimo varžybos – „Skate Canada“ vyks šią savaitę Kanadoje.

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentė susitiko su naujuoju Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėju

Dž. G. Barysaitės nuotr.

Vilnius (Prezidentės spaudos tarnyba) – Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su naujuoju, nuo Lietuvos išrinktu Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėju profesoriumi Egidijumi Kūriu.

Susitikime aptartos Europos Žmogaus Teisių Teismo veiklos aktualijos, pagrindinės žmogaus teisių apsaugos problemos, su kuriomis susiduria Lietuva. Europos Žmogaus Teisių Teisme šiuo metu yra nagrinėjama apie 300 bylų prieš Lietuvą. Daugiausia yra kreipiamasi dėl pernelyg ilgo bylų nagrinėjimo, nuosavybės teisių atkūrimo, privatizavimo procesų pažeidimų.

Lietuvai ratifikavus Europos žmogaus teisių konvenciją 1995 metais, iki šiol Europos Žmogaus Teisių Teismas 71 byloje pripažino, kad mūsų valstybė pažeidė Konvencijoje garantuojamas teises ir laisves. Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika

yra svarbi aiškinant ir taikant Lietuvos teisę.

Prezidentė palinkėjo išrinktajam Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjui E. Kūriui sėkmės einant šias atsakingas pareigas. E. Kūris yra trečiasis Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas nuo Lietuvos.

Vilniaus universiteto Teisės fakulteto profesorius E. Kūris 1999–2008 metais buvo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjas, o 2002–2008 metais ėjo šio teismo pirmininko pareigas.

Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėju E. Kūris buvo išrinktas Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos plenarinės sesijos metu įvykusiuose rinkimuose balsų dauguma pirmame ture iš trijų Lietuvos pateiktų kandidatų. Egidijaus Kūrio devynerių metų kadencija Strasbūro teisme prasidės nuo lapkričio.

Paminėtos Sąjūdžio suvažiavimo metinės

Vilnius (Bernardinai.lt) – Spalio 22 d. Seimo posėdyje paminėtos Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamojo suvažiavimo 25-osios metinės. Prisimindamas šią reikšmingą Lietuvos istorijoje dieną Seimo pirmininko pavaduotojas Vydas Gedvilas sakė: „Tai buvo istorinio judėjimo, lėmusio Lietuvos valstybės laisvę pradžia. Vyko tai, kas negrižtamai pakeitė mūsų tautos, mūsų šalies gyvenimą. Tapome laisva nepriklausoma, savarankiška valstybe“. V. Gedvilas Seimo narių vardu dėkojo Lietuvos

Persitvarkymo Sąjūdžio ikūrėjams. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas įvyko 1988 m. spalio 22–23 d. Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose. Į LPS steigiamąjį suvažiavimą išrinkti 1027 delegatai, kuriuos išrinko Sąjūdžio rėmimo grupės. Steigiamajame suvažiavime buvo priimta Sąjūdžio programa ir įstatai, sukurti valdymo organai. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis siekė ir įgyvendino Lietuvos valstybingumo atkūrimą 1990 m.

Pristatytas projektas „Kuriname Respubliką“

Vilnius (BNS) – Praeitą savaitę Vilniuje vyko spaudos konferencija „Kaip jaunimas budina pilietiškumą ir kuria Respubliką?“. Pernai rudenį 120 šalies mokyklų bei kolegijų prisijungė prie didžiausio Lietuvoje pilietiškumo ugdymo projekto „Kuriname Respubliką“, kurio metu išskyrė ir sprendė opiausias savo bendruomenių problemas. Ekspertai, įvertinę mokinių ir studentų iniciatyvas, išrinko 25 sėkmingiausius vietos veiklos projektus, iš kurių trys taps nacionaliniai ir bus įgyvendinti visoje Lietuvoje. Buvo pristatyta, kokios

problemos dažniausiai neramina jaunimą, kaip jaunuoliams sekėsi jas spręsti ir žadinti gyventojų pilietiškumą, taip pat kokie jų sumanymai buvo pripažinti sėkmingiausiais. Projektą pristatė Pilietinės visuomenės instituto ekspertas dr. Darius Kuolys, dr. Andrius Navickas, projekto „Kuriname Respubliką“ valdybos pirmininkas ir ekspertas Tadas Langaitis, švedų režisierius Jonas Ohmanas ir kiti. Daugiau informacijos apie projektą galima rasti interneto svetainėje www.kuriamerespublika.lt.

Prezidento rinkimai vyks gegužės 11 d.

Vilnius (BNS) – Spalio 22 d. Seimas vienbalsiai priėmė nutarimus „Dėl Respublikos Prezidento rinkimų skyrimo“ ir „Dėl rinkimų į Europos Parlamentą datos paskelbimo“, kuriais Seimas, vadovaudamasis Konstitucijos 67 straipsnio 4 punktu ir 80

straipsniu bei Rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo 7 straipsniu, skyrė Respublikos Prezidento rinkimų datą – 2014 m. gegužės 11 d. bei paskelbė rinkimų į Europos Parlamentą Lietuvos Respublikoje dieną – 2014 m. gegužės 25 d.

Europos teismas pasmerkė Rusiją dėl Katynės žudynių

Strasbūras (BNS) – Europos žmogaus teisių teismas (EŽTT) spalio 21 d. pasmerkė Rusiją, kad ši tinkamai neįnagrinėjo daugiau nei 20,000 lenkų karo belaisvių nužudymo Katynėje 1940 m., tačiau ir EŽTT sprendimas sulaukė aštrios kritikos iš Varšuvos, pasak kurios, nutartis yra per daug ribota. Nagrinėdamas 15 asmenų skundą, kurį prieš Rusiją pateikė Stalino laikais Katynėje sovietų saugumo nužudytų lenkų karininkų artimieji, teismas išaiškino, kad Rusija „neįvykdė savo įsipareigojimų“, numatytų Europos žmogaus teisių konvencijoje. Tačiau teismas taip pat nurodė neturintis įgaliojimų priimti nutarties dėl pačių žudynių, kurios įvyko dar prieš tai, kai buvo pasirašyta Europos žmo-

gaus teisių konvencija. 2004 m. Rusijos prokurorai supykė Lenkiją nutraukdami žudynių tyrimą ir atsisakydami pripažinti žudynes karo nusikaltimu arba nusikaltimu žmoniškumui. Katynės aukų šeimų draugijos vadovas Andrzejus Melakas tokį teismo sprendimą pavadino „skandalingu“ ir pridūrė, kad šis genocidas buvo nepamerktas, o vykdytojai liko nenubausti, todėl jis vėl pasikartojo Ruanodoje, Balkanuose ir vėl pasikartos. Lenkai nesutiks su tokiu sprendimu. Byloje minimos aukos yra policininkai, karininkai, karo gydytojas ir pradinės mokyklos direktorius. Jie buvo išvežti į sovietų lagerius ar kalėjimus ir nužudyti, įsakius aukščiausiams Sovietų Sąjungos vadovams.

A. Sacharovo premija įteikta po 23 metų

Aung San Suu Kyi ir Martin Schulz.

ELTA nuotr.

Strasbūras (ELTA) – Europos Parlamento rūmuose Strasbūre spalio 22 d. įvyko neeilinis renginys – Mianmaro žmogaus teisių aktyvistei Aung San Suu Kyi įteikta Andrejaus Sacharovo premija už minties laisvę, kurią ji pelnė 1990-aisiais. Iki 2010 m. būdama namų arešte, laureatė iki šiol neturėjo galimybės atvykti į Europos Parlamentą atsiimti apdovanojimo. „Jūs esate didis laisvės ir demokrati-

jos simbolis“, – įteikdamas apdovanojimą pažymėjo Europos Parlamento pirmininkas Martin Schulz. Pasak jo, Aung San Suu Kyi pavyzdys įrodo, kad žmonės, turintys stiprybės kovoti už demokratiją, visada nugalai, nors ir nebūtinai iškart. „Laisvė yra būtina žmonijos pažangai. Jei nustosime už ją kovoti – sustabdysime žmonijos pažangą“, – pažymėjo laureatė.

Vokietijos parlamentas susirinko į pirmąjį posėdį

Berlynas (BNS) – Vokietijos parlamentas spalio 22 d. susirinko į pirmąjį posėdį po praėjusį mėnesį vykusių rinkimų. 631 Bundestago narių posėdis vyko dieną prieš, kai kanclerė Angela Merkel pradėjo pirmąjį derybų su pagrindine opozicine Socialdemokratų partija (SPD) etapą dėl naujosios koalicinės vyriausybės sudarymo. A. Merkel vadovaujama Krikščionių demokratų sąjunga (KDS) ir Socialinė krikščionių sąjunga (SKS) Bavarijoje iškilo kaip pagrindinis blokas per rinkimus, ku-

riam atiteko 311 vietų parlamente. Tačiau A. Merkel reikia surasti naują koalicijos partnerę, nes jai nepavyko užsitikrinti absoliučios daugumos prieš daugiau nei mėnesį vykusiuose rinkimuose. Į naująjį parlamentą pirmą kartą pateko juodaodis Karamba Diaby, kilęs iš Senegalo, bei gerai žinomas imtynininkas Matthias Ilgen. Bundestago pirmininku perrinktas Krikščionių demokratų sąjungos politikas Norbert Lammert, kuris Bundestagui vadovauja nuo 2005 m.

Prancūzijos nepasitenkinimas JAV dėl sekimo

Paryžius (ELTA) – Prancūzijos Prezidentas Francois Hollande pareiškė didelį nepasitenkinimą dėl tvirtinimų, kad JAV Nacionalinio saugumo agentūra (NSA) slapta klausėsi Prancūzijos piliečių telefono skambučių. Telefono pokalbio metu su JAV prezidentu Barack Obama F. Hollande sakė, kad tarp draugių ir sąjungininkių tai nepriimtina, ir pareikalavo pasiaiškinimo. Pranešama, kad NSA klausėsi 70,3 mln. telefono skambučių

Prancūzijoje. Manoma, jog per 30 dienų – nuo 2012 m. gruodžio 10 d. iki 2013 m. sausio 8 d. – NSA perėmė pareigūnų, verslininkų, politikų, aukštų administracijos darbuotojų ir įtariamųjų terorizmu pokalbius telefonu bei trumpuosius pranešimus. Įtarimai pareikšti prancūzų laikraštyje „Le Monde“, kuriame remiamasi buvusio JAV žvalgybos analitiko Edward Snowden paviėšintais dokumentais.

VERSLO NAUJIENOS

JAV išsprendė pavojingą konfliktą

USA Today karikatūra

Jungtinėms Valstijoms pavyko išspręsti politinį konfliktą, kuris galėjo suduoti smūgį viso pasaulio ekonomikai. ES Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos ministras R. Šadžius pasveikino JAV Kongreso sprendimą pratęsti vyriausybės skolinimosi įgaliojimus. Kongresas priėmė įstatymo projektą, kuriuo buvo pratęsti vyriausybės skolinimosi įgaliojimai ir nutrauktas dvi savaites trukęs vyriausybinių institucijų uždarymas. Pagal priimtą įstatymo projektą vyriausybė galės pasiskolinti daugiau negu leido ankstesnė didžiausia leistina riba – 16,7 trln. dolerių, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus. Įstatymo projektu taip pat užtikrinama, kad visiems darbuotojams iš federalinių institucijų, kurios buvo laikinai uždarytos, bus sumokėti atlyginimai už priverstinio nedarbo laikotarpį.

BNS

Pradėtas statyti modernus medicinos tyrimų centras

Spalio 18 d. Vilniuje, Santariškėse, įkasta kapsulė ir taip simboliškai pradėta Jungtinio inovatyvios medicinos centro statyba. Centras sujungs mokslo, medicinos ir greta esančias biofarmacijos įstaigas į bendrą „Santaros“ slėnio biomedicininį mokslinių tyrimų branduolį. „Svarbu, kad kiekvienas centras, turėdamas savo specializaciją, pritraukdamas gambiausios tos srities mokslininkus ir verslo partnerius, varžytųsi ne šalies viduje su kituose slėniuose veikiančiais centrais, o išeitų į pasaulio rinkas ir lygiavertčiai konkuruotų su kitomis pasaulio mokslo, inovacijų ir aukštųjų technologijų gamybos šalimis“, – sakė švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis.

Inovatyvios medicinos centras specializuosis biotechnologijos, inovatyvios medicinos technologijos, molekulinės medicinos ir biofarmacijos srityse. Čia, greta Santariškių klinikų, laboratorijose, bus atliekami medicinos tyrimai. Vietoje vietoje bus sutelktos stiprios mokslininkų ir medikų jėgos, jie bendradarbiaus su čia įsikūrusiomis ir dar įsikursiančiomis farmacijos, biotechnologijos ir kitomis verslo įmonėmis.

Centras suformuotas sujungus du institutus: Vilniaus universiteto Imunologijos institutą ir Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutą. Centre bus atliekami kamieninių ląstelių, imuniteto tyrimai, sveikatos stebėsenos ir inovatyvių diagnostikos bei gydymo metodų taikymo, taip pat ligų prevencijos tyrimai.

Čia įsikurs ir atviros prieigos centras, kurio 8 laboratorijose bus plėtojamos papildomos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros kryptys, orientuotos į verslą. Centre dirbs apie šimtas darbuotojų, kasmet praktiką atliks po keliasdešimt studentų, stažuosis doktorantai. Bus skelbiami mokslo straipsniai, atliekami tarptautiniai mokslo tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektai, užsakomieji darbai.

Naujo pastato kartu su laboratorijomis statyba kainuos 51 mln. litų. Inovatyvios medicinos centras bus pastatytas iki 2015 m. rugsėjo pabaigos. „Santaros“ slėnis – žinių ir inovacijų ekonomikos branduolys, įsikūręs Vilniuje, Visoriuose ir Santariškėse. Slėnyje sutelktos mokslo pajėgos bei aukštųjų technologijų pramonė, veikia mokslo ir technologijų parkas, universitetinis medicinos miestas. Pagrindinės slėnio kryptys: biotechnologijos, molekulinė medicina ir biofarmacija, inovatyvios medicinos technologijos, ekosistemos ir darni plėtra, informatika ir komunikacijų technologijos.

ELTA

Valiutų santykis (2013 m. spalio 23 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,53 LTL
- 1 EUR (euras) – 3,45 LTL
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,44 LTL
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,45 LTL
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,07 LTL
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,14 LTL

Gidai reikalavo lygių teisių

Vilniuje prie Valdovų rūmų spalio 17 d. piketavę gidai reikalavo stabdyti jų diskriminaciją bei suteikti lygias darbo teises rinkoje. „Ne nelegalių gidų darbui“, „Lietuvos gidai nepageidaujami“ – tokiais plakatais piketuotojai pasitiko Valdovų rūmų svečius. Pasak piketavusių gidų, juos diskriminuoja Europos Sąjungos direktyva dėl laisvo paslaugų ir darbo jėgos judėjimo.

„Šiai direktyvai įsigaliojus, buvo pažeistas lygiateisiškumo principas tarp Lietuvos ir užsienio gidų. Kadangi Lietuvoje gido profesija yra reglamentuota, gidais gali dirbti tik turintys aukštąjį išsilavinimą žmonės, tik po specialių gidų kursų, išlaikę Lietuvos istorijos egzaminą ir pravedę bandomąją ekskursiją. Užsienio gidams to nereikia – užtenka ateiti į Turizmo departamentą, parodyti, jog jie dvejus metus dirbo savo šalyje. Tai nelygios teisės žengiant į darbo rinką“, – sakė gidų ir kelionių vadovų profsąjungos „Solidarumas“ pirmininkas Ričardas Garuolis.

Pasak jo, gidai iš užsienio paprastai yra be aukštojo išsilavinimo, neturintys elementarių žinių apie Lietuvą ir to, kaip reikia šį darbą dirbti. Užsienio gidui reikėtų dirbti su vietiniu gidu bent keletą metų, taip jis įgytų patirties ir reikalingų žinių. Valdovų rūmuose tuo metu vyko Europos turizmo forumas bei Europos kelionių Generalinė asamblėja, kurioje buvo svarstomi Europos Sąjungos turizmo politikos klausimai. Pasak Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo Antonio Tajani, pernai turizmo apimčių augimu išsiskyrė Kinija, kurioje ši sritis augo beveik trečdaliu, Rusija – 20 proc. ir Brazilija – 15 proc. Būtent turistų iš šių valstybių pritraukimas yra lemtingas Europos turizmo plėtrai.

Tarptautinis turizmas turbūt yra vienintelė ekonomikos sritis pasaulyje, kuri šiuo metu nuolat auga. Pernai Europos Sąjungoje turizmo rinka didėjo 5,1 proc. Pasak ūkio ministro Evaldo Gusto, užsienio turistų augimas Lietuvoje yra vienas didžiausių Bendrijoje. Pernai Lietuva pagal šį rodiklį užėmė antrąją vietą. Todėl šis forumas buvo puiki galimybė pristatyti Lietuvos turizmą dar plačiau bei toliau plėtoti šią sritį.

ELTA

Rusija perspėta dėl lietuviško pieno draudimo

Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitikime Ženevoje Europos Sąjunga (ES) spalio 18 d. perspėjo Rusiją dėl įvesto lietuviškų pieno produktų draudimo. Lietuvos ir Europos Komisijos pareigūnai sako manantys, kad Rusija prekybos ribojimus Lietuvai įvedė dėl politinių priežasčių. Pirmininkaudama ES Tarybai Lietuva šių metų antrąjį pusmetį aktyviai remia Rytų partnerystės programą, kuria siekiama glaudesnių ES ryšių su posovietinėmis šalimis. Rusija savo įtaką posovietinėje erdvėje siekia išplėsti stiprindama Muitų sąjungą, kuriai dabar taip pat priklauso Kazachstanas ir Baltarusija.

Lietuviai sukūrė elektroninę nosį

Pirmoji pasaulyje mobili elektroninė nosis, skirta mėsos, paukštienos ir žuvies kokybei bei šviežumui nustatyti, yra kuriama lietuviškos įmonės „ART21“ kartu su Kauno technologijos universitetu. Šį savo sukurtą produktą įmonė pristatys ICT2013 parodoje „Lithuanian Village“, kur tikisi sutikti strateginių partnerių. To-

kių panašių produktų pasaulyje yra, bet jie – pramoniniai arba laboratoriniai. O lietuvių sukurta elektroninė nosis – tai mažas, dailus įrenginys, ne didesnis nei dabartiniai USB raktai, kuris turi sensorius ir duomenų perdavimo technologijas – WIFI ir Bluetooth.

Kultūros ministerija tvarkys ES paramą

Kultūros ministerijai žadama leisti tvarkyti 2014–2020 m. Europos Sąjungos (ES) paramą. Vyriausybė ketina ministerijai pavesti tarpinės įstaigos darbą paramos administravimo srityje. Iki šiol Kultūros ministerijai tokia funkcija, skirtingai nei daugumai kitų ministerijų, suteikta nebuvo. Kultūra nebuvo remiama centralizuotai, atskiriems objektams pinigų tekdavo per kitas ministerijas, dėl to kildavo įvairių problemų. Pavyzdžiui, ES pinigus paveldo, kultūros objektams – dvarams, bažnyčioms, muziejams – skirstė Ūkio ministerija, bet kultūrininkai teigė, jog šios lėšos administruojamos neprofesionaliai. Kultūros ministro teigimu, 9 proc. arba 2,5 mlrd. litų yra mažiausia suma, reikalinga kultūros sričiai.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

Trys dienos Briuselyje su Jonu Meku

Spalio 15–18 d. po 50 metų pertraukos Briuselyje viešėjęs Jonas Mekas plačiai pristatė savo kūrybą, kuri peržengia meno disciplinų, institucijų, šalių ir žemynų ribas. Svarbiausiose Briuselyje meno salėse – Belgijos karališkųjų kino archyvų CINEMATEK kino teatre ir vizualiųjų menų centre BOZAR – atidaryta kino retrospektyva, surengta diskusija su Vytautu Landsbergiu, pristatyta paroda „Jonas Mekas/Fluxus siena“, įvyko susitikimai su žiūrovais ir speciali filmo „Lietuva ir SSRS žlugimas“ peržiūra.

Visi šie renginiai yra reikšminga Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai kultūros programos dalis.

Filmuose – išgyvenamų akimirkų grožis ir magija

Spalio 16 d. CINEMATEK kino teatre naujausiu filmu „Ištraukos iš laimingo žmogaus gyvenimo“ (angl. Out takes from the Life of a Happy Man, 2012 m.) prasidėjo J. Meko kūrybos retrospektyva. Susitikime su žiūrovais J. Mekas sakė, kad šis filmas, kaip ir daugelis kitų, nėra prisiminimai. Pasak jo, prisiminimai išvis neegzistuoja, visi vaizdai, išgyvenimai yra realūs, nesvarbu, kada jie buvo nufilmuoti.

„Man patinka tai, ką aš matau“, – sakė J. Mekas apie savo sukaupą filmuotą medžiagą. Kas kart, kurdamas naują filmą, menininkas traukia ją iš savo archyvų ir tarsi „ant virbalo veria“ vieną po kito vaizdus, jų faktūrą ir prasminius kodus sutirštindamas kruopščiai parenkamu garso takeliu.

Retrospektyvoje, kuri tęsis iki spalio 27 d., rodomi paties autoriaus atrinkti 1964–2012 m. kūrybos filmai: „Voldenas“ (1969 m.), „Prisiminimai iš kelionės į Lietuvą“ (1972 m.), „Prarastas, prarastas, prarastas“ (angl. Lost, lost, lost, 1976 m.), „Bemiegių naktų istorijos“ (2011 m.) 16 mm filmų kolekcija ir kiti. Juose kino kūrėjas fiksuoja kasdieninio gyvenimo tėkmę, savo lankomas vietas, šeimą, susitikimus su draugais ir tuos vaizdus paverčia impresionistiniais paveikslais, kuriuose atsiveria išgyvenamų akimirkų grožis ir magija.

Kalbėjosi apie kūrybą, Lietuvą, draugus ir politiką

Spalio 17 d. vizualiųjų menų centre BOZAR įvyko J. Meko ir prof. V. Landsbergio pokalbis, kurį vedė Nacionalinės dailės galerijos direktorė Lolita Jablonskienė ir meno kuratorius Liutauras Pšibilskis. Seni draugai viešą pokalbį surengė pirmą sykį. Pašnekesyje J. Mekas ir V. Landsbergis dalijosi išgyvenimais, kurie sukėlė dramatiški praėjusio amžiaus Lietuvos istorijos pokyčiai, ir kurios nulėmė tolimesnį jų gyvenimą ir veiklą. Pasitraukus į Vakarus, J. Meko tapatybę formavo „išvietinto asmens“ (angl. „displaced person“) patirtis, o V. Landsbergio – asmens, kurio „vieta buvo išvietinta“ (angl. „the place was displaced“). Dinamiškas, vietomis humoru nuspaltintas pokalbis suko apie kūrybą, „Fluxus“, Jurgį Mačiūną, Lietuvą,

draugus, o pabaigoje užsimezgė polemika šiandieninės tarptautinės politikos klausimais.

Paroda pristato svarbiausias kūrybos temas

Po pokalbio vizualiųjų menų centre BOZAR atidaryta paroda „Jonas Mekas/ Fluxus siena“, kurioje pateikiami rinktiniai J. Meko kūriniai nuo 6-ojo dešimtmečio iki šių dienų. Eksponuojamos retos fotografijos, videoinstaliacijos, eilėraščiai, sugrupuoti pagal svarbiausias J. Meko kūrybos temas: Lietuva/Namai/Rojus; Draugystė/Šeima; Dabar/Būtis dabartyje.

Žiūrovus pasitinka specialiai paruoštas J. Meko vaizdo sveikinimas. Kiekvienos iš penkių parodos salių temą nusako kelios J. Meko poezijos eilutės, kurias jis pats parinko ir užrašė ant sienų.

Pirmojoje parodos salėje „Dabar/ Būtis dabartyje“ rodomas vaizdo darbas „365 Day Project“, atveriantis langą į J. Meko dabartinį gyvenimą. Kiek-

vieną 2007 metų dieną J. Mekas kūrė po trumpą vaizdo filmą ir kėlė į savo tinklalapį jonasmekas.com. Šioje parodoje žiūrovai pirmą kartą turi galimybę pamatyti visą 38 valandų darbą dideliame ekrane.

Prarastas rojus Lietuvoje ir skaistykla Amerikoje

Salėje „Lietuva/ Namai/Rojus“ atspindėta Lietuvos, kaip namų, prarasto Rojaus, o kartu ir kaip šalies, kovojančios už savo laisvę, idėja.

Atspauduose „Skaistyklos vaizdai“ (angl. „Images from Purgatorio“) žiūrovai regi J. Meko 1949–1950 m. užfiksuotus pirmuosius jo ir brolio Adolfo žingsnius Amerikoje; Williamsburge, Brooklyne, įsikūrusios lietuvių išeivių bendruomenės, gyvenimo akimirkas.

„Po dešimties metų karo ir perkeltųjų asmenų stovyklų, kas mums buvo Pragaras, Williamsburge jautėmės geriau, nors tai nebuvo tas Rojus, apie kurį mums visi kalbėjo, pasakodami apie Ameriką. Mes veikiau tai priėmėme kaip pereinančią laikotarpį, kaip mūsų Skaistyklą“, – rašo J. Mekas.

Videoinstaliacijoje sinchroniškai demonstruojamos keturios filmo „Lietuva ir SSRS žlugimas“ dalys atkuria nesenos Lietuvos, o kartu ir pasaulio, istorijos akimirkas ir lietuvių kovos už laisvę dramą.

Salės centre dėmesį patraukia specialiai šiai parodai iš tautinių lietuviškų juostų ir lininių rankšluosčių sukurta instaliacija „Lietuvos siela“.

Duoklė „Fluxus“ judėjimui

J. Mekui gyvenimo prasmės pojūtį suteikia draugystės ir jį supančio pasaulio grožis. Salėje „Draugystės“ rodoma 40 portretų kolekcija, pavadinta „Fluxus šeima“. Nuotraukose – šeimos nariai, draugai ir pažįstami, kurie buvo „Fluxus“ judėjimo nariai ir garsios įvairių meno sričių asmenybės, nufotografuotos performansų ar susibūrimų

Nukelta į 13 psl.

Ši legendos versija niekaip neišpina į istorijos mokslą. Ji pazardina į miglotose prielaidose ir save įsivaizduojančios bendruomenės fikcijomis grįstos atminties liūną. Savo pradžios ir būtinybės kartu su taip vadinamais WASP (angl. *white anglo-saxon protestant*) palikuonimis pasijaušti lygiais šeimnininkais laisvoje Amerikos žemėje vertė paleisti nuo grandinės fantaziją ir net ieškoti lietuviškos kilmės garsių visoje šalyje pavardžių. Atsirado net versijų, kurios pagal skambesį kildino amerikiečių Curtis, Loomis, Purvis ir kt. šeimas iš XVII a. lietuvių kolonistų.

Diasporos atmintyje susipina tradicijos perduota informacija, pramanas, bet kartu ir užuominos šaltiniuose, kurių dar niekas rimtai nepatyrinėjo. Diasporinių bendruomenių tinklas *naujajame pasaulyje* senais laikais labai lėtai keitėsis, vėlesniais industrinės revoliucijos, masinės komunikacijos ir naujųjų nacijų konstravimo laikais labai greitai integravosi į visiškai naujus darinius, kuriuose ištirpo ne tik dauguma įvairiakilmių žmonių skirtumai, bet nebeliko daug tokių, kuriems individualioji atmintis būtų lygiai svarbi kaip ir bendrasis naratyvas. Amerikiečiai šiandien vis dar yra gana unikalūs žmonės, kurie šalia savo valstybės istorijos dar vertina ir savo asmeninius-šeimyninius genealogijos pasakojimus. Tie žmonės nebūtinai priklauso Jutos mormonams, Pensilvanijos *amish* ar Niujorko žydams. Gal globalizacijos ateitis nebūtinai nuvertins šias atminties formas.

Politinė lietuvių emigracija LDK žlugimo ir buržuazinių revoliucijų epochoje XVIII a. pabaigoje–XIX a.

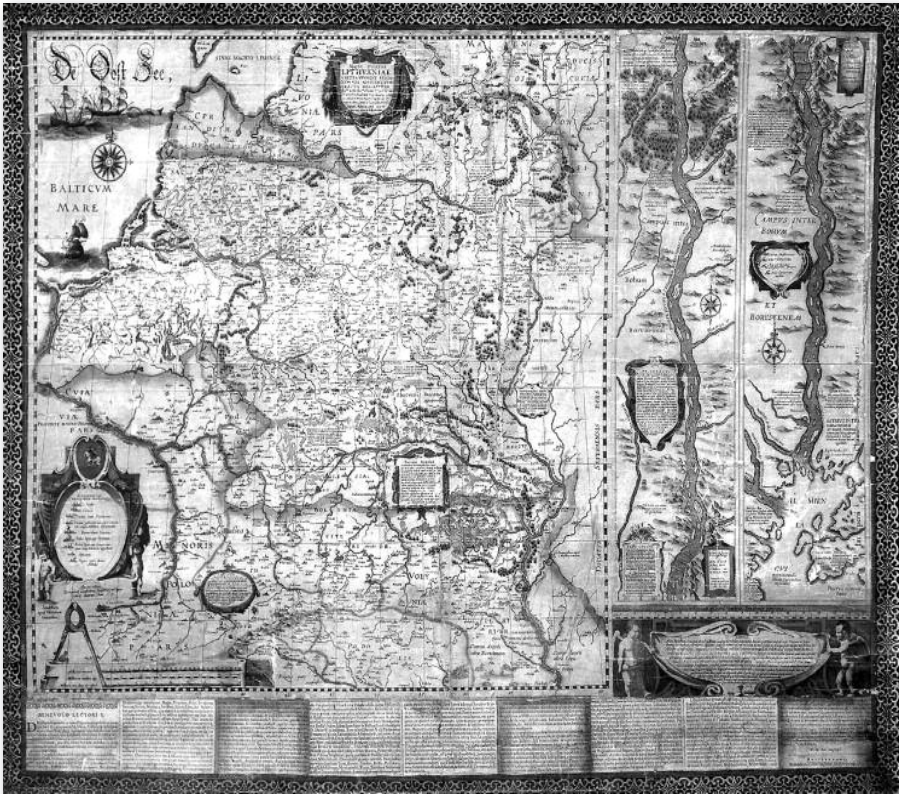
Lietuvių pasaulio istorijoje nuolat pūtė tie patys vėjai, kurie lėmė daugelio Europos tautų likimą. Po XVII a. religinių karų, išjudinusių didelius tikėjimo pabėgėlių būrius, Prancūzijos buržuazinė revoliucija, sukrėtusi *senosios tvarkos* pamatus, ir Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybės karas, įžiebęs naujos pasaulio galybės ugniakurą, lėmė ir lietuvių padėtį. Iš mitologinės praeities rūkų ir labai giliai užmarštin paskendusią pirmųjų emigrantų legendų XVIII a. antroje pusėje išnyra istorikams labiau prieinama ir paaiškinama diasporos praeitis. Susiduriama su pirmąja, tais laikais – net masine, lietuvių politinės emigracijos banga, kurios po šimto metų nebelaikys *tikrąją emigraciją*. Tačiau net XIX a. pabaigoje–XX a. pradžioje Amerikos lietuviai (besiginčydami su lenkais) kartos, kad Tadeušas Kos-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

21

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapis

ciuška (Tadeusz Kosciuszka) JAV nepriklausomybės kare parodė: „*Mes kovėmės už šio krašto laisvę...*“. Napoleono Bonaparto legionuose tarnavę lietuviai savo kapais pažymėjo audringai besikeičiančias lietuvių pasaulio ribas. Tie patys lietuviai maišėsi *didžiojoje lenkų emigracijoje* 1830–1863 metais. Tuo pat metu buvo išpaustos pirmos ekonominės emigracijos iš Mažosios Lietuvos arba Teksaso lietuvių istorijos pėdos. Pridėkime dar Sibiro tremtį ir dar vieną politinę emigraciją po 1863 metų – ant naujos epochos slenksčio pamatysime milžinišką ir dramatišką lietuvių pasaulio įvairovę.

1. LDK nuosmukio laikas ir lietuviški ženklai pasaulio skersvėjuose

Istorikai sutartinai piešia Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės saulėlydžio horizontą. Šiaurės karas XVIII a. pradžioje buvo vienas iš fatališkų lūžio taškų, parodęs mažėjantį Lietuvos ir unijinės Abiejų Tautų Respublikos apskritai pajėgumą grumtis su kylančiomis kaimynių galiomis. Pradžioje Švedijos Karalystė, siekusi paversti Baltijos jūrą *mare svedicum*, o jos pakrančių valstybes savo viešpatija, vėliau – agresyvi Petro I vedamos Rusijos armijos galia kūrė tokias geopolitines prielaidas, jog kadaise galinga Abiejų Tautų Respublika vis labiau gyvavo tik savo betvarke ir kaimynų nesugebėjimu pasidalyti jos teritorijos. Lietuva ir Lenkija iš Rytų Europos politinį likimą lemiančios galybės virto antraeile erdve, per kurią žygiavo svetimos kariuomenės, ginklu sprendamos savuosius ginčus. Štai britų istoriko Norman Davis žodžiais, XVIII amžiaus karai

...privertė Lenkijos ir Lietuvos Respublikos gyventojus suabejoti šimtme-

čių senumo ištikimybės ir tapatumo tradicijomis. Politinės ištikimybės principai, pagal kuriuos būti lenku reiškė būti lojaliu Lenkijos karaliaus ir Respublikos valdiniu, pamažėl prarado savo reikšmę. Po 1717 m., kai karalius ir Respublika virto caro marionetėmis, „lojalumą“ pamažu imta sieti su „kolaboravimu“ ir „karjerizmu“. Jo vietą užėmė vis labiau stiprėjantys religiniai ir kultūriniai saitai.⁷⁶

Bajoriškas respublikonizmas ir pilietinės laisvės turėjo savo ribas. Ūkio sąstingis, lėtas miestų ir buržuazinių santykių klostymasis, gūdus valstiečių įbaudžiavinimas neišvengiamai darė įtakos lietuvių mobilumui. Jis buvo intensyvus aukštuosiuose privileijuotų bajorų sluoksniuose, o valstiečių masė buvo prikaustyta prie savo žemės sklypelių ir kuo toliau, tuo labiau pajudėdavo nebent savų ir svetimų kariuomenių rekrūtų gretose.

Karų, bado ir epidemijų nualinta Lietuva buvo imigrantų žemdirbių ieškantis, o ne žmonių perteklių išleidžiantis kraštas. Vyko gan intensyvi vidinė migracija, slaviškam LDK elementui dėl Maskvos baimės ir geresnio gyvenimo pasislenkant į valstybės centrą, link Vilniaus. Ne mažiau intensyviai judėjo ir Prūsijos pasienis. Pastebėtina, kad XVIII amžiuje Lietuvos užnemunėje daugėjo vokiškai kalbančių ūkininkų, o Mažojoje Lietuvoje įsikurdavo vietinių žemvaldžių vilionėmis susigundę LDK – Didžiosios Lietuvos valstiečiai. Vis dar atsektini ženklai, rodantys atokesnių Europos šalių išeivių įsikūrimą Lietuvos žemėse. Lietuvių Atgimimo ir modernios tautos šauklio Vinco Kudirkos giminės prancūziška kilmė gali būti geriausia šio menkai ištirtineto ir pamiršo proceso iliustracija.

Senosios Europos gyvenimas pamažu artėjo prie savo saulėlydžio. Slaptų draugijų jėga ir buržuazinės

revoliucijos šauklių balsas vis stipriau krėtė nusistovėjusią tvarką, vis labiau jaudrino vaizduotę, kaip niekada anksčiau prisipildančią universalių utopijų ir visuotinės laisvės, lygybės, socialinio teisingumo vaizdiniiais. Revoliucinės aistros ir *ancient regime* principai susidurdavo vis aštriau. Pasaulėžiūra, ideologijos nuostatos XVIII a. pabaigoje vienijo įvairių tautų žmones beveik taip pat stipriai kaip ankstesni XVII a. religiniai judėjimai. Įsitikinimais ir ideologija grįstas solidarumas bei tapatinimasis nuolat konkuravo su tautiniais arba patriotiniais stimulais. Kas arčiau širdies – sava žemė ar tas pats tikėjimas galimo rojaus žemėje vaizdiniiais – nusprendavo labiausiai sąmoningi individai. Prancūzijos buržuazinė revoliucija ir giljotina, prisidėjusi prie kruvino dešimčių tūkstančių aristokratų išnaikinimo, vijo prancūzų monarchistus į konservatyvesnes šalis, įskaitant Rusiją ir jos užkariautą Lietuvą. Lietuvos revoliucionieriai, idealistai, maištautojai jungėsi į pasaulinį srautą, dėjosi prie prancūzų bei kitų būrių, kartu su lenkais pamažu įsitvirtindami Europos revoliucionierių gretose. Pralaimėdami Lietuvoje ir Lenkijoje jie ėjo visur, kur kildavo kovos prieš tironiją vėliavos.

XVIII a. antrojoje pusėje Lietuvos aristokratija kaip ir kiti *ancient regime* kraujo broliai gyveno gana mobilų gyvenimą, nuolat judėdami Vakarų Europos erdvėje, išgydami nekilnojamąjį turtą, tuokdamiesi ir, kaip dera didžiūnams, demonstruodami karališkųjų tradicijų diktuojamas madas. To XVIII a. *mėlynojo kraujo* internacionalo atstovai jautėsi kaip namie visos Europos rūmuose, į kuriuos buvo įprasta siųsti lietuvių aristokratų atžalas. Jie puoselėjo tuos pačius kultūros įpročius, madas, tuometinę *lingua franca* tapusią prancūzų kalbą ir buvo nematyti jokių požymių, kad būtų pastebimi kokie nors kolektyvinio nevisavertiškumo kompleksai. Tačiau tuo pat metu jie nutoldavo nuo savo tautos, jausdami artimesnius saitus su Europos aristokratija, nei su savosios šalies atstovais. Štai kodėl demokratiniais principais paremta XIX a. atgimusios lietuvių tautos atmintis labai mažai paliko vietos tiems didžiūnų šeimų atstovams, kurie apsigyveno Italijos, Prancūzijos ar Anglijos rūmuose.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės bajoriškosios diduomenės blizgesys, prabanga ir turtas kontrastavo su masiniu žemdirbių luomo skurdu, miestuose susispietusių žydų ir kitokių etnokonfesinių grupių konservatyvumu. Demonstruodami savo civilizacinį blizgesį, lietuvių aristokratai menkesnį dėmesį skyrė savos valstybės reikalams, tokiu būdu daugiau reklamuodami agresyvius kaimynus gundantį turtą, negu gebėjimą ginti savo Respublikos laisvės tradiciją.

Jau XVII amžiaus viduryje išryškėjo tendencija, kai Lietuvos elito atstovai pavieniui ir vis didėjančiomis grupėmis išitraukdavo į Vakarų Europos ir net *naujojo pasaulio* politinio gyvenimo verpetus. Studijos Vakarų universitetuose visų pirma, pažinimo ir tikėjimo tiesų ieškojimas, savo įsitikinimams įgyvendinti jaukesnių ir saugesnių sąlygų ilgesys – visa tai buvo aktualu Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės saulėlydžio sąlygomis.

76. Davis, Norman. *Dievo žaislas*, t. 2, p. 40.

Bus daugiau

Mokslininkas, visuomenininkas
prof. Emanuelis K. Jarašūnas

REGINA GASPARONIENĖ

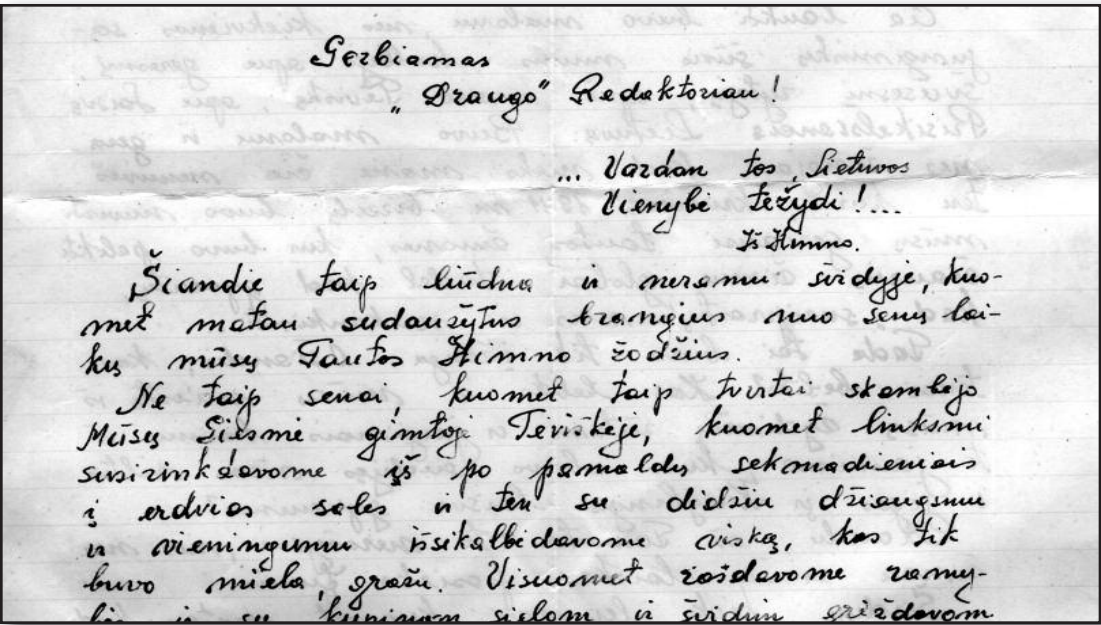
Mūsų Los Angeles lietuvių visuomenė yra žymi savo žmonėmis, kurie išvarė galias va-gas Amerikos lietuvių veikloje. Į tokių gar-bingų žmonių būrį turi būti įtrauktas ir santamonikietis, mūsų kaimynas, prof. Emanuelis K. Jarašū-nas.

Tai vienas iš iškiliausių mokslininkų, pasižy-mėjęs savo darbais tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje. Kartu jis yra ir aktyvus lietuvių visuomenės veikė-jas, daug gero padaręs ne vienai lietuviškai organi-zacijai. Tačiau ypatingai prof. E. Jarašūnas yra dosnus Kauno technologijos universitetui – KTU. Jo asmeninėmis lėšomis buvo atnaujintas Mechanikos ir mechatronikos fakultetų Deformuojamų kūnų me-chanikos katedros metodinis kabinetas. 2007 metais jis įsteigė vardinę stipendiją gabiems ir aukštų akademinių rezultatų pasiekusiems mechanikos inžinerijos studijų krypties studentams, kurie spe-cializuojasi sporto inžinerijoje, biomechanikoje ir biomechatronikoje. Profesorius E. Jarašūnas yra vie-nas iš pirmųjų išeivijos mokslininkų, aplankiusių Tė-vynę okupaciniuose gniaužtuose (ją jis paliko dar pa-auglys). Jis buvo vienas pirmųjų, nepabijojęs vežti per sovietinių barbarų sieną kompiuterius, naujausią mokslinę literatūrą. O išsilaisvinusios tėvynės mokslas jam parūpo nuo pirmos jos laisvės minutės. Skubėjo padėti nuskurdintoms mokslo įstaigoms Kaune, padėjo Mechanikos fakultetui sudaryti taiko-mosios mechanikos magistrų studijų programą, skaitė begalines valandas paskaitų, pagelbėjo dau-geliui KTU mokslininkų įgyti žinių Amerikos uni-versitetuose.

Kauno Technologijos universiteto garbės dak-taras, JAV Valstybinio Kalifornijos universiteto (California State University) mechanikos inžinerijos profesorius E. Jarašūnas yra iškylus išeivijos atsto-vas, apdovanotas NASA padėkos žymeniu už rake-tų kėlimo mašinų konstrukcijų tobulinimą ir pri-taikymą. 1993-iais metais gavo Valensijos universi-teto (Ispanija) garbės mokslo daktaro vardą, taip pat kitų mokslo įstaigų apdovanojimus. Jis yra Vytau-to Didžiojo universiteto (VDU) Atkuriamojo seimo narys, 1992–1993 m. išrinktas jo prorektoriumi ir ap-dovanotas Universiteto aukso žymeniu. Jis yra vienas iš pačios stipriausios Amerikos žemyne – Ca-lifornijos lietuvių kredito sąjungos (CLCU) steigėjų ir rėmėjų. Visuomenininkas Emanuelis K. Jarašū-nas daugiau nei 40 metų buvo Los Angeles vyrų kvar-teto solistas – administratorius. Jo sūnūs išauginti lietuviška dvasia: Romas – aukštos klasės inžinierius, Auris – advokatas- visuomenininkas.

Šiais metais profesorius E. Jarašūnas gabiems Kauno Technologijos universiteto studentams įtei-kė jau 15-tą stipendiją. Jos buvo paskirtos Mecha-nikos ir mechatronikos fakulteto absolventams – ma-gistrui Tomui Každailiui ir bakalaurui Mindaugui Raškauskui – jų tolimesnėms studijoms ir įteiktos pa-ties profesoriaus birželio 21 d. diplomų įteikimo iš-kilmėse.

Toks yra santamonikietis, mokslo vyras prof. Emanuelis K. Jarašūnas, visada jaunas, skubantis, visiems turintis draugišką žodį ar pagyrimą. Laimė, kad tokių žmonių pasaulyje yra. Jie daro pasaulį ge-resniu.

Atsineškite lietuviškų laiškų!

DAIVA LITVINSKAITĖ

Tarp kasdienių pašnekesių, kompiuterio mygtukų barškėjimo, pokalbių ir žinučių telefonu, virtualaus bendravimo interneto svetainėse, ar pagalvojate, kada paskutinį kartą rašėte ar gavote ranka rašytą laišką? Jaunosioms kartoms tikriausiai sunku patikėti, bet dar visai neseniai, prieš dvi dešimtis metų, ranka rašyti laiškai buvo pagrindinė bendravimo raštu prie-monė. Kol nebuvo paplitęs telefoninis ryšys ir in-ternetas, ranka rašyti laiškai skraidė aplink, pra-nešdami giminaičiams, bičiuliams ar mylimie-siems naujienas, pasakojo apie kasdienybę, rū-pesčius ir jausmus. Popie-riuje tilpdavo viskas, ką da-bar nešiojamės išmaniuo-siuose telefonuose. Laiškas buvo informacijos, susiži-nojimo šaltinis, kaip rodo ir ši 1926 m. ūkininko rašyto laiško ištrauka:

Duodu tamstai žinot, kad pas mus 30 die. gegužės labai daug prilijo, be ledų, pylė kaip iš ceberio, kad kie-me buvo dykas viedras, tai pilną prilijo, 13 colių storu-mo sluoksnis užgulė van-dens ant žemės. Nuplovė dir-vas, kaip kokią oką padarė mūs dirvas, išgriovė kelius kalnuose, nunešė tiltukus, pada-rė lyčno darbo daugybės per tris kaimus. Teip prilijo Kuro kaime, Al-toniškių ir Ragliškių, paskui nuėjo per Nemuną, Lekėčiuos mažai, Zapyšky nė biš-kį nelijo.

Esame įpratę manyti, kad vertingi yra vi-suomenėje žinomų asmenų rankraščiai, saugantys istorinį ir kultūrinį mūsų paveldą. Tai tiesa, tačiau paprastų, nebūtinai labai išsilavinusių žmonių laiškai taip pat ne mažiau įdomūs, svarbūs ir reikšmingi. Juose atsiskleidžia kiekvieno rašančio požiūriai, kalbiniai ir literatūriniai sugebėjimai, iš jų matomos kasdienės aktualijos, jie fiksuoja šeimos gyvenimą – faktai, kurių galbūt nežino-jome ar neišmanėme, kur ieškoti, ir kurių atei-nančios kartos neras niekur kitur; vien tik tuose konkrečiuose kiekvieno mūsų laiškuose.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įsteigtoje Lituanistikos katedroje (Iliojaus universitete Či-kagoje) 2008 m. kilo mintis pradėti kaupti įvairius asmeninio pobūdžio rankraštinius tekstus, kitaip vadinamus egodokumentais – laiškus, atvirukus, dienoraščius, atsiminimus, nuotraukų užrašus. Pagrindiniu projekto uždaviniu tapo siekis išsau-goti kuo daugiau lietuviškų tekstų rašytų ranka ar mašinėle nuo išnykimo ir padaryti juos prieina-mus tyrėjams ir platesnei visuomenei, nes iki tol paprastų žmonių asmeniniai rankraščiai nebuvo organizuotai rinkti, neretai buvo tiesiog metami į šiukšlių dėžę.

Nuo idėjų greitai pereita prie darbų. Tais pa-čiais metais prie šio projekto iniciatyvos prisi-jungė Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Retų knygų ir rankraščių skyriaus dar-

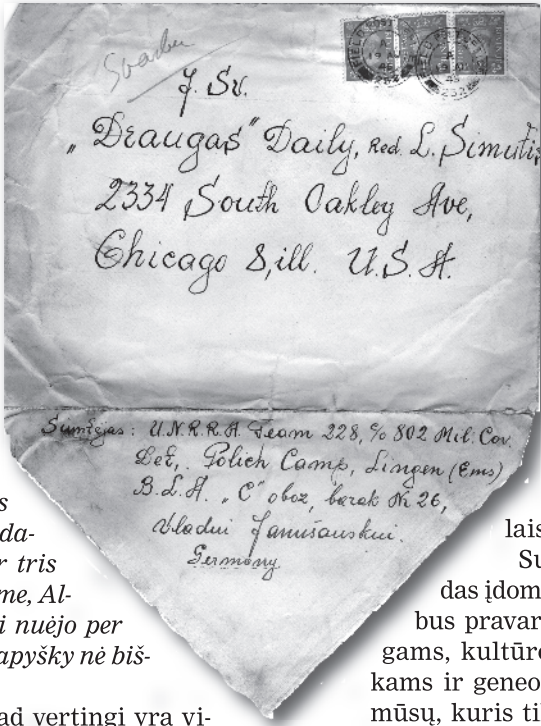
buotojos, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių kalbos katedros, Lietuvių kalbos instituto moks-lininkai, po to ir Vilniaus universiteto humanita-rinis fakultetas, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka. Informacija apie vykdomą projektą ir rankraščių rinkimo vajų buvo skelbiama periodikoje, per seminarus, konfe-rencijas, paskaitas, surengta ekspedicijų, iškvesti draugai ir pažįstami. Nors dažnai išgirsdavome, kad laiškai ir kiti rankraščiai, deja, buvo sude-ginti, tačiau taip pat labai džiaugiamės tuo, ką vis dėlto pavyko išsaugoti ir, viliamės, dar pavyks iš-saugoti ir gerokai daugiau. Per šešerius projekto vykdymo metus jau sukaupeime per 8000 įvairių

asmeninės rašomosios kalbos pavyzdžių, kurių daugumą suskaitmeni-nome ir paruošėme mokslo tyrimams. Fi-nansinę paspirtį užsi-motiems darbams at-likti suteikė Lietuvių mokslo taryba, nuo 2011 iki 2013 metų rėmusi laiškų duomenyno, pa-vadinto „Asmeninės lie-tuvių rašomosios kalbos duomenų baze“, kūrimą (sutarties nr. LIT-4-23). Duomenynas jau nuo šio rudens pasiekiamas internete (www.musu-laiskai.lt).

Sukauptas rašytinis pavel-das įdomus ne tik kalbininkams, jis bus pravartus ir literatams, sociolo-gams, kultūros antropologams, istori-kams ir geneologams. Ir kiekvienam iš mūsų, kuris tik užsimanys norą pajusti tikrą konkretaus gyvenimo tarpsnio ar situaci-jos pulsą pačių žmonių žodžiais.

Siekdama supažindinti lietuvių bendruomenę su vykdomu projektu ir nepaprastais atradimais, PLB Lituaniistikos katedra lapkričio 10 dieną 12:30 val. p. p. kviečia visus į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte, į didžiąją salę, kur galėsite iš arčiau su-sipažinti su rankraščių kaupimo ir saugojimo pro-jektu, pasidalyti savo išpūdžiais, pabendrauti, įver-tinti jau atliktą darbą. Prie šio projekto dirbančių tyrėjų tikslas – ne tik pristatyti savo įdirbį, bet ir toliau tęsti šį unikalų darbą. Todėl labai prašome visų į renginį atsinešti savo turimų laiškų, ranka rašytų tekstų, o renginyje dalyvaujantys moksl-i-ninkai – prof. Giedrius Subačius ir dr. Daiva Lit-vinskaitė (iš PLB Lituaniistikos katedros Iliojaus universitete), ir iš Lietuvos specialiai šiam rengi-niui atvystantys mokslininkai dr. Aurelija Tamo-šiūnaitė (Vytauto Didžiojo universitetas) ir dr. Mindaugas Šinkūnas (Vilniaus universitetas) – at-skleis nepaprastai žavų laiškų pasaulį.

Jeigu negalite dalyvauti renginyje, bet norė-tute pasidalinti saugomais rankraščiais, nuoširdžiausiai džiaugtumėmės, rašykite mums: prof. Giedriui Subačiui subacius@uic.edu (tel. 773-896-5422). Aurelijai Tamošiūnaitei aurelijat @ya-hoo.com, Daivai Litvinskaitei ldaiva@yahoo.com (tel. 312-953-0946).

Jonas Mekas

Atkelta iš 10 psl.

metu. Vaizdo darbas „Mačiūnas ir Warhol“ sujungia du artimus J. Meko bičiulius, kurių indėlį XX a. kultūros raidai jis laikė svarbiausiu.

Atskira parodos dalis – „The Fluxus Wall“ – skiriama „Fluxus“ meno judėjimo įkūrėjui J. Mačiūnui ir „Fluxus“ performansų menui. Nuotraukos ir dokumentai iš J. Meko asmeninio archyvo ir „Fluxus“ kolekcijos Vilniuje atskleidžia mažiau žinomus J. Mačiūno gyvenimo ir kūrybos epizodus. Pirmą kartą eksponuojamos Hollis Melton fotografijos iš 1978 m. vykusio J. Mačiūno ir Billy Hutching vestuvių performanso, kuriame jaunikis ir nuotaka apsikeitė savo drabužiais. Šalia demonstruojamos Peter Moore nuotraukos iš Yoko Ono performansų, Yoko ranka rašytas pareiškimas „On the Rape“. Keturiuose vaizdo ekranuose rodomi J. Meko dokumentuoti „Fluxus“ performansai.

Parodą „Jonas Mekas/ Fluxus siena“ kuravo L. Pšibilskis, glaudžiai bendradarbiaudamas su Jonu Meku ir dr. L. Jablonskiene. Parodą rengė Nacionalinė dailės galerija, vizualiųjų menų centras BOZAR. Dalį „Fluxus“ ekspozicijos paskolino Jono Meko vizualiųjų menų centras Vilniuje. Paroda veiks iki 2014 m. sausio

26 d.

J. Mekas: „Aš – ūkininko vaikas. Aš dirbu, dirbu, dirbu“

Paskutinis betarpiškas briuseliečių susitikimas su J. Meku įvyko spalio 18 d. BOZAR, kur jis pristatė videofilimą „Lietuva ir SSRS žlugimas“. Filme chronologiškai atkuriamas Lietuvos nepriklausomybės atgimimas 1989–1991 m. Filmo pagrindą sudaro JAV televizijos naujienų pranešimai, debatų laidos ir interviu, kuriuos J. Mekas sekė ir filmavo savo namuose New Yorke. Pristatydamas filmą į peržiūrą susirinkusiai daugiausia jaunai auditorijai, autoriaus kalbėjo, kad netikėtai ir sparčiai vystantis dideliems politiniams įvykiams, iš karto suvokti jų reikšmę bei mastą buvo sunku tiek politikos komentatoriams, tiek pagrindiniams politinių dramų veikėjams. Tai galima įvertinti tik iš laiko perspektyvos.

Pertraukose tarp renginių J. Mekas davė daug interviu Belgijos žiniasklaidai, vedė keletą ekskursijų po parodą. Paklaustas, ar nepavargsta nuo tokios įtemptos dienotvarkės, 90 metų J. Mekas atsakė: „Aš – ūkininko vaikas. Aš dirbu, dirbu, dirbu.“

J. Meko kūrybos pristatymus Briuselyje organizavo Lietuvos nuolatinė atstovybė ES, bendradarbiaujant su Nacionaline dailės galerija, Tarptautinių kultūros programų centru ir Belgijos kultūros institucijomis BOZAR, CINEMATEK.

LR URM info ir nuotr.

Spalio 17 d. laidoje, skelbiant Lietuvių Fondo aukotojų informaciją, įsivėlė netikslumų, dėl kurių redakcija atsiprašo ir kuriuos dabar atitaiso.

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame **2013 m. birželio, liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėn.** Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$10,019** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

- Sveikiname esamus ir naujus LF narius ir kandidatus:*
- Danutę ir Raimundą Petrauskus (MI),**
vestuvių proga pasveikino ir padovanavo jiems LF narystę Narimantas ir Janina Udriai (MI);
- Aušrą ir Algirdą Saulius (IL),**
50 metų vestuvių jubiliejus proga pasveikino ir papildė jų LF narystę Laima Žliobienė (IL);
- Dalią Armonas (OH);**
Ramutę ir Rimantą Zalepugas (FL);
Therese A. Truebe (CA).
- Atminimo įrašais pagerbti ir įamžinti Lietuvių Fonde:*
- a.a. Aldona Dysas (OH)**
(aukojo: Paul Burkhardt, OH; Bill ir Deb Yahle, OH; Nick Hussong, OH);
- a.a. Konstancija Bobininė (IL)** (aukojo: Feliksas Bobinas, IL);
- a.a. dr. Vytautas Urba (IN)**
(aukojo: Marytė ir Kazimieras Ambrozaičiai, IN; Ada E. Sutkus, IN; Juozas Vilcha, IL).
- a.a. Adelė Vizgirda (IL)** (aukojo: Vytautas Vizgirda, IL);
- a.a. dr. Petras Žlioba (IL)** (aukojo: Vytautas ir Irene Alksniniai, CT).

LF steigiamas naujas stipendijų fondas „Lietuvių Fondo stipendijų fondas“
AČIŲ aukotojams: Edmundui ir Gražinai Varneliams, MI;
Dorothy L. Jenkins Foundation, NJ

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užeiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766

Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Siūlome **automobilių gabenimą** į visas pasaulio šalis, **automobilių pirkimą** iš visų JAV aukcionų, **asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
Lithuania, Latvia, Estonia

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas.: **8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455**

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ĮVAIRŪS

■ Moteris gali pastoviai pakeisti savaitgaliais arba dirbti 5 dienas su gyvenimu.
Tel. 773-344-1326.

■ Ieškau Bostono lietuvių enciklopedijos Kazimiero Jagmino Mažeikių mokyklai. Kas gali padovanoti, prašau paskambinti Romualdui Jagminui **tel. 508-697-6602.**

■ Moteris ieško (perka) žmonių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių ar rusų šeimose.
Tel. 708-663-4577.

■ Vyras, turintis daugiametę slaugymo patirtį, ieško darbo su gyvenimu.
Tel. 773-691-3796.

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918.**

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**

■ Ieškau darbo valyti „ofisą“, parduotuvę ar privačią įstaigą vakarais. **Tel. 630-696-7478.**

■ Ieškau pirkti valyti namą šeštadieniais. **Tel. 630-696-7478.**

■ Prižiūriu vaikus po mokyklos. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 630-696-7478.**

ĮVAIRŪS

- Moteris ieško senelių priežiūros darbo. Rekomendacijos, automobilis, gera anglų kalba. Siūlyti įvairius variantus.
Tel. 630-696-7478.
- Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Siūlyti įvairius variantus.
Tel. 773-330-0092.
- Jauna moteris gali nuvežti į parduotuvę ir padėti kasdieniniuose namų ruošos darbuose. **Tel. 708-510-2336,** Julija.
- Moteris ieško priežiūros darbo. Siūlykite įvairius variantus. **Tel. 708-237-0792.**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 708-691-6996.**

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį. Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Obuoliai – įvairiems patiekalams

Burokėlių ir obuolių salotos

3 burokėliai, 3 obuoliai, puodelis majonezo, ½ puodelio graikinių riešutų, krapų, petražolių, druskos.

Obuolius nulupkite ir supjaustykite šiaudeliais ar kubeliais, graikinių riešutų branduolius susmulkinkite. Šiuos paruoštus produktus suberkite į virtus ir šiaudeliais supjaustytus burokėlius, pagardinkite druska, įdėkite majonezo, viską gerai išmaišykite. Ant viršaus pabarstykite smulkiai pjaustytų krapų ir petražolių.

Salotos su jautio liežuvio ir obuoliais

1 sv jautio liežuvio, 3/4 sv obuolių, 3/4 sv bulvių, puodelis majonezo, 2 morkos, 6 kiaušiniai, žaluminų, druskos, pipirų.

Šioms salotoms geriau tiks nesaldūs obuoliai. Išvirkite liežuvį, kiaušinius, morkas ir bulves. Viską atvėsinkite, nuvalykite, supjaustykite, kaip ir nuluptus obuolius, nedideliais griežinėliais, pagardinkite druska, pipirais, užpilkite majonezu ir gerai išmaišykite.

Silkių ir obuolių salotos

1 sluoksnis: smulkiai pjaustytos silpnai sūdytos riebios silkių file;

2 sluoksnis: smulkiai pjaustytų svogūnų (plonas sluoksnis);

3 sluoksnis: mažais kubeliais pjaustytų saldiarūgščių obuolių.

Obuoliai tešloje

2 obuoliai (saldūs), 2 kiaušiniai, miltų, ½ puodelio grietinės, druskos, cinamono, valgomosios sodos, šaukštelis cukraus.

Specialiu peiliu pašalinkite obuolių sėklalizdžius, nulupkite žievę. Obuolius supjaustykite storais žiedais. Į įkaitintą alyvuogių arba saulėgrąžų aliejų sudėkite obuolių žiedus, pamirkytus tešloje, ir apkepinkite iš abiejų pusių.

Tešlą paruošti labai paprasta. Kiaušinius išplakite su cukrumi, įberkite žiupsnelį druskos, žiupsnelį valgomosios sodos, cinamonų ir įdėkite grietinės. Miltų įberkite savo nuožiūra – tešlos tirtumas turėtų būti toks, kaip sklandžiams.

Sklindžiai su obuoliais

Puodelis kvietinių miltų, 3 obuoliai, kiaušinis, puodelis pieno, 2 šaukšteliai cukraus, šaukštelis mielių, 4 šaukšteliai sviesto, druskos.

Šiltame piene ištirpinkite cukrų, druską, mieles, įberkite miltų, įmuškite kiaušinį, išmaišykite. Palikite tešlą šiltai 3–4 valandoms. Obuolius, nulupę žievę ir pašalinę sėklalizdžius, supjaustykite plonais griežinėliais ir prieš kepdami sklandžius sudėkite į tešlą.

Greitas obuolių pyragas

2 kiaušiniai, puodelis cukraus, puodelis grietinės, šaukštelis sodos, 2 šaukštai medaus, 2 puodeliai miltų, 4–5 obuoliai, žiupsnelis cinamono.

Nulupkite obuolius ir supjaustykite kubeliais. Kiaušinius išplakite su cukrumi, supilkite grietinę, įdėkite sodos (nugesintos actu), medaus, cinamono ir viską gerai išmaišykite. Į mišinį suberkite miltus, išplakite, suberkite obuolių kubelius ir dar kartą gerai išmaišykite. Kepkite maždaug 20–25 minutes. Kai atvės, apibarstykite cukraus pudra.

Obuoliai, įdaryti varške ir razinomis

½ sv obuolių, šaukštas razinų (be kauliukų), ½ puodelio varškės, šaukštelis sviesto, kiaušinio trynys, šaukštas manų kruopų, 1–2 šaukštai grietinės, po šaukštelį cukraus ir cukraus pudros.

Varškę sutrinkite, sumaišykite su manų kruopomis, gerai nuplautomis ir pamirkytomis razinomis, cukrumi, kiaušinio tryniu ir ištirpintu sviestu. Nupjaukite obuolių viršūnėles ir, neįpjaudami kraštų, pašalinkite sėklalizdžius. Obuolių ertmes užpildykite paruošta varške ir juos iškepkite. Į stalą obuolius patiekite pabarstę cukraus pudra ir užpylę grietine.

ŽIEMAI

Obuolių ir moliūgų uogienė

1 1/2 sv moliūgų, 1 1/2 obuolių, citrina, 1 3/4 sv cukraus.

Nuplikykite citriną, išspauskite iš jos sultis, smulkiai supjaustykite žievele. Obuolius nulupkite, jų žieveles sudėkite į puodą, įpilkite 2 puodelius vandens ir pastatykite virti. Obuolius sutarkuokite, aplikite citrinos sultimis ir gerai išmaišykite. Sutarkuokite moliūgą, sumaišykite su obuoliais ir citrinos žievele, viską užpilkite obuolių žievių nuoviru, suberkite cukrų ir pastatykite virti. Virkite ant nedidelės ugnies tol, kol uogienė taps skaidri.

Obuolių sultys be cukraus

Suldziaspaude išspauskite sultis. Supilkite jas į emaliuotą puodą, pastatykite jį ant ugnies. Prieš užverdant susidarys daug putų – jas visas reikia kruopščiai nugriebti. Kai tik putų sultyse (jos turi virti nesmarkiai) nebesusidarys, išpilstykite sultis į sterilizuotus stiklainius ir juos užsukite dangteliais.

Obuolių sūriai

Profesorė Konstancija Buožytė-Brundzienė savo knygelėje „**Viskas iš obuolių**“ apie sūrių gamybą rašo:

„Anksčiau obuolių sūrių gamyba labai ilgai užtrukdavo (apie 4–6 val.), būdavo labai varginanti, nes visą laiką tekdavo intensyviai maišyti besiblaškančią iki lubų masę. Sūriai nuo tokio ilgo virimo įgaudavo tamsią, beveik juodą spalvą, praradavo natūralų obuolių skonį”.

Autorė pateikia obuolių sūrių receptūras, kurių virimo trukmė – 1 valanda.

Obuolių sūrių gamybai geriausiai tinka prinokę ar truputį neprinokę rūgštesnio skonio rudėniniai obuoliai, tik su minkštesnėmis odelėmis, tad pas mus bus vertingiausi „McIntosh” obuoliai.

Paprastas sūris

10 sv obuolių, 2 sv cukraus, šaukštelis malto cinamono.

Obuolius nuplauti, nusausinti, pašalinti sėklalizdžius, supjaustyti plonomis skiltelėmis. Reikia žiūrėti, kad nepakliūtų supuvusių ar sukirmijusių dalelių. Paruoštas skilteles sudėti į emaliuotą indą ir užberti cukrumi. Pamašyti, kad cukrus vienodai pasiskirstytų, ir palikti, uždengus švaria marle, kambario temperatūroje 12 ar daugiau valandų.

Kitą dieną atsiradusias sultis nupilti į indą (geriausiai į emaliuotą dubenį), kuriame virs sūris, ir 15–20 minučių kaitinti, kad išgaruotų dalis vandens. Tada į verdantį skystį suberti obuolių skilteles ir virti ant stiprios ugnies, maišant ilgesniu mediniu šaukštu. Kai masė sutirštėja, tenka nuolat maišyti, kad neprisiviltų. Virimo baigmė nustatoma, perbraukus mentele per verdamos masės vidurį. Jeigu masė negreit susilieja, vadinasi, sūris paruoštas. Karštą masę, nepaliekant oro tarpų, sukrečiama į sūrmaišius, išklotus celofanu (atkerpamas sūrmaišio ilgio celofano stačiakampis gabalas ir, užlenkiant vieną šoną, padaroma sūrmaišio forma; smailusis galas palenkiamas ir įdedama į sūrmaišio vidurį). Krečiant masę, vienam tenka laikyti sūrmaišio ir celofano kraštus. Paskui sūrmaišio kraštai suimami, stipriai užspaudžiami ir užrišami. 5–6 dienas sūrius reikia palaikyti sausoje patalpoje pakabintus ar padėtus ant grotelių, kad paviršius apdžiūtų. Toliau obuolių sūrius galima laikyti su visu sūrmaišiu ar iš jo išėmus tik su celofanu (jis turi būti glaudžiai prie sūrių prigludęs) sausoje šaltoje patalpoje, sudėjus taip, kad nesi-glaustų vienas prie kito.

Nepakankamai obuolių masę išvirus, ją sustangrinti galima padžiovinus (sausoje patalpoje laikant pakabintą su sūrmaišiu 2–3 savaites).

Obuolių sūris „Mozaika”

14 sv obuolių, 3 sv cukraus.

Sveikus obuolius nuplauti, nusausinti ir, išėmus sėklalizdžius, supjaustyti skiltelėmis, užpilti cukrumi. Sumaišyti ir palikti kambario temperatūroje 12–24 valandoms. Kitą dieną susidariusias sultis nupilti į emaliuotą indą ir virti, kol liks maždaug pusė. Tada į verdantį skystį suberti didesnę dalį obuolių skiltelių, o maždaug 2 sv palikti. Virti kartas nuo karto pamašant ant labai stiprios ugnies, o vėliau, obuoliams sutizus, virti nuolat maišant, kol perbraukus mentele per masę, ji greitai susilieja. Po to suberti likusias obuolių skilteles ir dar virti 2–3 minutes. Svarbu, kad pabaigoje subertos obuolių skiltelės nesutižtų.

Karštą masę sukrėsti į sūrmaišius, išklotus celofanu, kaip jau aprašyta. Šį obuolių sūrį, sukrėtus į sūrmaišius, reikia labai gerai suspausti, o jam atvėsus, gera dar paslėgti, kad virimo pabaigoje sudėtos obuolių skiltelės kompaktiškai įsispauštų į masę.

Šį sūrį galima virti iš neluptų ar luptų obuolių priklausomai nuo obuolių odėlės kietumo.

Obuolių sūris vaikams

12 sv obuolių, 2 sv cukraus, 1 sv anabarzdžio riešutų, šaukštelis cinamono.

Obuolius paruošti kaip ir kitiems sūriams. Baigiant virti, suberti cinamoną bei smulkiai sukaptus riešutus, dar pavirti 1–2 minutes ir karštą masę išpilstyti į įvairios formos dėžutes (gali būti medinės ar kartoninės) išklotas celofanu. Sukrėtą masę dar ant viršaus apkloti dvigubai sulenktu celofanu.

Tinka priešpiečiams, pavakariams su baltu sūriu ar pietums kaip trečias patiekalas.

Julijonas Kęstutis Laskauskas 1922–2013

Julijus Kęstutis Laskauskas.

RIČARDAS REIKENIS

Idamas 90-uosius metus, 2013 m. spalio 7 d. mirė Julijus Kęstutis Laskauskas Baltimorės lietuvių vadintas Kęstučiu. Jo balsą lietuvių radijo valandėlės bangomis sekmadieniais girdėdavo ne tik Baltimorės, bet ir Washingtono lietuviai. Julijonas Kęstutis Laskauskas gimė 1922 metais gruodžio 8 dieną Legedžių kaime, Anykščių rajone. Jo tėvai buvo Adomas Laskauskas (1887–1969) – kariškis, gydytojas, visuomenininkas ir Barbora Indziulaitė-Laskauskienė (1899–1928) – gailėstingoji sesuo. Jo motina pakirsta džiovos mirė būdama tik 29 metų. Kęstutį augino tėvas, kuris buvo žinomas Anykščiuose kaip geras gydytojas ir aktyvus tautininkų veikėjas, ikūręs ir finansavęs Šaulių namus Anykščiuose. Kęstutis lankė pradinę mokyklą Anykščiuose ir baigė Kauno Aušros gimnaziją. Antrojo pasaulinio karo išvakarėse buvo pradėjęs studijas Kauno Vytauto Didžiojo universitete. 1940 m. sovietams okupavus Lietuvą Kęstučio tėvas tuoj buvo suimtas, o jis pats slapstėsi. Prasidėjus karui, raudoniesiems okupantams bėgant ir vykstant Birželio sukilimui, Kęstutis talkino Kauno karo ligoninėje, o iškankintas tėvas buvo laimingai iš Utenos kalėjimo išlaisvintas. Kęstutis grįžo į Anykščius, slaugė at-

sigauančią nuo kankinimų tėvą ir įsidarbino Hopenų šeimos vaistinėje techniku. Laisvalaikiu vaidino mėgėjų teatro pastatymuose. 1944 metais su tėvu jis pasitraukė į Vakarus, gyveno Bavarijoje Ingolstadt pabėgėlių stovykloje, dirbo UNRRA, buvo lietuvių skautų tunto adjutantas, vadovavo Vyčių būreliui, neapleido ir pamėgtos vaidybos dramos mėgėjų spektakliuose. 1949 metais Kęstutis su sergančiu tėvu atvyko į Ameriką, apsigyveno Marylando valstijoje, Baltimorės mieste. Čia jis vedė Valeriją Lapaite, su kuria susipažino Vokietijoje. Nuo 1953 iki 1987 metų dirbo mėsos gaminių ir prieskonių įmonėse, o žmona, kuri laiką dirbusi siuvykloje, įsidarbino banke. 1948 m. sausio 11 d. Juozas Ruzga ir Albertas Juškevičius-Juška ikūrė savaitinę lietuvišką radijo valandėlę. Švenčiant valandėlės penkmetį Talentų vakare, Kęstutis laimėjo pirmąją vietą ir buvo ikalbėtas talkinti valandėlei. J. Ruzgai išsikėlus iš Baltimorės, Kęstutis dirbo kartu su A. Juška, o šiam dėl ligos 1953 m. pasitraukus, jis liko vienas. Teko keisti radijo stotis, teko ieškoti rėmėjų, bet, nepaisant ar sniego pūga siautė, ar lietus kaip iš kibiro žliaugė, kiekvieną sekmadienį girdėjome jo žodį radijo bangomis. Dvikalbė valandėlė buvo ypač svarbi informuojant senąją, lietuviškai nekalbančią išeiviją apie padėtį ir įvy-

kius Lietuvoje, kraštui žengiant link nepriklausomybės. Ji buvo taip pat ramstis į Baltimore atsikėlusiai dr. Onilei Šeštokienei-Vaitkutei, kuri įsteigė grupę „Free Lithuania Now“ ir nuo 1986 lankė senatorius ir Kongreso atstovus informuodami ir prašydami pagelbėti Lietuvai atgauti jos laisvę, ruošė demonstracijas prie Kongreso rūmų ir Sovietų Sąjungos ambasados. Valandėlės talkininku Kęstutis pasikvietė Ričardą Reikenį, kurio „Nuo Sekmadienio iki Sekmadienio“ pranešimai ir komentarai tapo labai populiariūs ir laukiami. Ypač naudingas buvo Kęstučio įvestas telefoninis informacijos atsakovas, kur paskambinus, bet kuriuo laiku, galima buvo išgirsti vėliausias žinias. 1969 m. Kęstutis palaidojo mylimą tėvą dr. Adomą Laskauską, o 2001 m. savo mylimą žmoną Valeriją Liusę Laskauskienę-Lapaite, visas aukas, skirtas jos atminimui, pervesdamas į Laisvės paminklo statybos Anykščiuose fondą. Dažnai jis lankydavosi

Lietuvoje, Kaune ir Anykščiuose, bet ir ten mirtys retino jo bendraklasių, bendradarbių ir giminių gretas. Retėjo ir jo vedamo radijo laidų klausytojų gretos. Jam dėl senatvės pasitraukus, po poros metų Baltimorės radijo valandėlė nutrūko. Nutrūko, nes tuštumą užpildė internetas. Julijonas Kęstutis Laskauskas 1991 m. buvo apdovanotas JAV LB Kultūros tarybos premija, o 2006 m. – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi. Su jo mirtimi Laskauskų šeimos įnašas į lietuviybės išlaikymą svetur neužsibaigė. Jau kelinti metai Laskauskų vaikų ir anūkų pastangomis ruošiami Lietuvių festivaliai susilaukia gausių lankytojų. Kęstutis paliko mylimus vaikus: dukteris Oną Laskauskaitę-Beares ir Reginą Laskauskaitę-Sajauskas, sūnų Romą Laskauską; anūkus: Valeriją Ford, Raymond K. Beares, Ceciliją ir Zachary Laskauskas, Todd ir Julija Sajauskas ir keturis proanūkius. Šviesus atminimas išliks jį pažinojusių ir su juo ilgus metus dirbusiųjų atmintyje. Tegu Dievas laiko Tave, Kęstuti, savo delne.

Šeimos albumo nuotr.

Albinas Markevičius, gyvenantis **Santa Monica, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Aras Lintakas, gyvenantis **Brookfield, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Alina Skrupskelis, gyvenanti **Chicago, IL**, dar metus skaitys „Draugą“. Džiaugiamės, kad mus skaitote ir remiate atsiųsdama 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Kostas Stankus, gyvenantis **Homer Glen, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Renata Jankauskas, gyvenanti **Gulf Breeze, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Daila ir Juozas Liubinskai, gyvenantys **Oak Lawn, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Oskaras Kremeris, gyvenantis **La Grange Park, IL**, kartu su metine „Draugo“ prenumerata atsiuntė 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Ona Majauskaitė, Aldona Bačianskaitė, Kęstutis Laskauskas, Janė Veliuonaitė, Zita Vieraitytė.

PAS MUS IR APLINK MUS

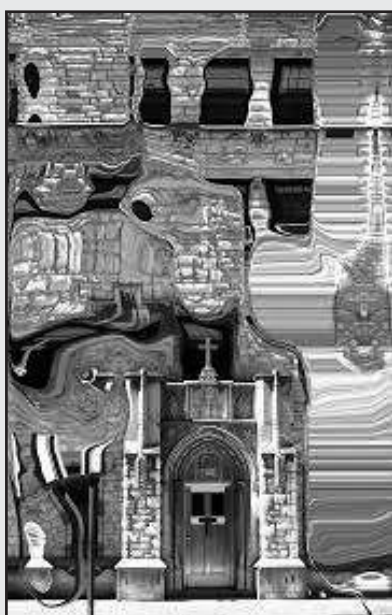
■ **A. a. Juozas Lekys mirė** š. m. spalio 23 d. Atsisveikinimas įvyks penktadienį, spalio 25 d., nuo 9 iki 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke. Gedulingos Mišios – 10 val. r.

■ **Liuteronų Tėviškės parapijos klebonas** Liudas Miliauskas užsisakė 11 vietų į „Draugo“ pietus ir dalyvaus su savo parapijos nariais. „Draugo“ taryba dėkoja už dėmesį mūsų laikraščiui ir ypatingą paramą. Primename, kad iškilmingi „Draugo“ pietūs – jau šį sekmadienį, spalio 27 d., 1 val. p. p. Willowbrook pokylių salėje lauksime jūsų jau nuo 12 val. p. p. Tel. informacijai: 773-585-9500. Iki greito pasimatymo!

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje** Marquette Parke spalio 26 d., šeštadienį, po 4 val. p. p. šv. Mišių įvyks Vaidoto Daunio, talentingo Lietuvos poeto, eseisto, brandžių kultūros žurnalų steigėjo 18-ųjų mirties metinių minėjimas-koncertas. Koncertuos „Regnum Musicale“ ansamblis iš Lietuvos: Joana, Vita-Marija, Kotryna-Ugnė, Elena Daunytės. Įėjimas – auka.

■ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos** choras kviečia visus į Kalėdinį koncertą, kuris įvyks 2011 m. gruodžio 8 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p. misijos bažnyčioje, Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte.

Koncerte dalyvauja misijos choras, vaikų choras „Vyturys“ ir solistai. Biletus į koncertą bus galima gauti misijos prieangyje prieš ir po 11 v. ryto šv. Mišių kiekvieną sekmadienį.

Spalio 27-ąją 1 val. p. p. Lietuvių dailės muziejus, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte maloniai kviečia visuomenę į fotografo Algimanto Kezio retrospektyvinės parodos uždarymą. Fotografijos ir albumai sukurti 1964–2013 metais. Muziejus yra atidarytas šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p. p.

Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos ambasadoje JAV pokalbiui susitiko ES šalių ambasadorių sutuoktinės. Ludo Segers nuotr.

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

**THE LAW
OFFICE OF
ANDRIUS
SPOKAS**

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

**Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje
www.draugas.org**

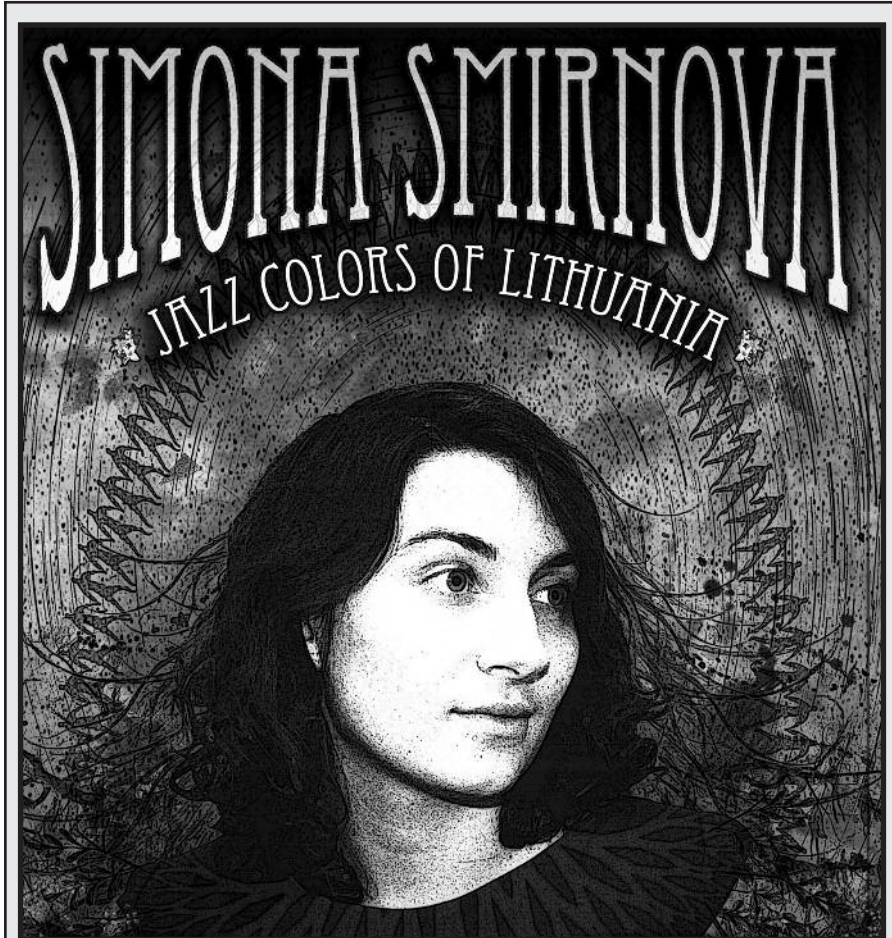
Šv. Kazimiero seserų Vėlinių Mišios

Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti Vėlinių Mišiose, kurios vyks šeštadienį, lapkričio 2 d., 9:30 val. r. Seselių kazimieriečių Motiniško namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Čikagoje. Ypatingoje Vėlinių liturgijoje bus meldžiamasi už vienuolijos įkūrėją, Garbingąją Dievo Tarnaitę Motiną Mariją Kaupaitę, prašant malonių paspartinti jos beatifikacijos bylą. Prieš Mišias, 9 val. r., bus perskaitytos Šv. Kazimiero seselių, jų pagalbinių vienetų narių, bendradarbių, Maria gimnazijos ir Šv. Kazimiero akademijos buvusių mokinių ir seselių draugų artimųjų mirusiųjų pavardės. Dalyviai yra kviečiami atsinešti savo artimųjų mirusiųjų nuotraukas tiesiai į Mišias – jos bus išstatytos koplyčios prieangyje.

Šv. Mišias atnašaus kun. Mark Brummel. Po Mišių seselės visus kviečia pasivašinti kava ir pabendrauti Motiniško namo valgykloje. Jei norėtumėte, kad jūsų artimo mirusiojo pavardė būtų įtraukta į skaitomųjų pavardžių sąrašą, malonėkite pranešti Paulai Schultz tel. 773-776-1324, ext. 221 iki spalio 25 d.

Nuotraukoje: Pereitų metų Vėlinių Mišiose Seselių kazimieriečių Motiniško namo koplyčioje buvo skaitomos artimųjų mirusiųjų pavardės. Iš k.: Paula Stasiūnas Schultz, ses. Elizabeth Ann Yocius, ses. Margaret Petcavage ir ses. Grace Ann Kalafut.

Spalio 30 d. 4 val. p. p Berklee muzikos koledže vyks Simonos Smirnovos solinis koncertas „Lietuviškos džiaz spalvos“. Koncerto metu išgirsite šiuolaikinio džiaz kompozicijas, kurios įtraukia lietuviškų sutartinių ir kanklių skambesį. Lietuviškai interpretuotą džiaz muziką atliks dešimt Berklee studentų iš įvairiausių šalių: Lietuvos, Pietų Korėjos, Japonijos, Indijos ir JAV. Taip pat koncerto metu bus rodomos Simonos piešinių vaizdo projekcijos. Koncertas vyks Berklee College of Music, 1140 Boylston St., Recital Hall 1W, Boston, MA. Įėjimas nemokamas.

Dokumentinio filmo apie žymų visuomenininką

DR. PETRĄ KISIELIŲ

„SIELŲ DAKTARAS“

peržiūra įvyks

spalio 25 d., penktadienį, 7 val. v.

**DRAUGO laikraščio redakcijoje
4545 West 63 gatvėje Čikagoje**

Peržiūroje dalyvaus svečias iš Lietuvos, šio filmo prodiuseris, publicistas bei žurnalistas **Vidmantas Valiušaitis**.

Visus kviečiame!